

СТОПАНСКА АКАДЕМИЯ „Д. А.  
ЦЕНОВ” СВИЦОВ

# **ПРАВИЛНИК**

**ЗА РАЗВИТИЕТО НА  
АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ В  
СА „Д. А. ЦЕНОВ”**

**Свищов**

**2018**

ПРАВИЛНИК  
ЗА РАЗВИТИЕТО НА АКАДЕМИЧНИЯ СЪСТАВ  
В СА „Д. А. ЦЕНОВ”

Издателство и печат: Академично издателство „Ценов”  
Свищов, ул. Градево № 24



## Глава първа

### ОБЩИ ПОЛОЖЕНИЯ

**Чл. 1.** (1) Настоящият Правилник урежда условията и реда за придобиване на научни степени и заемането на академични и преподавателски длъжности в СА „Д. А. Ценов” – Свищов (Академията).

(2) Правилникът е разработен в съответствие със Закона за висшето образование (ЗВО), Закона за развитието на академичния състав в Република България (ЗРАСРБ), Правилника за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в Република България (ППЗРАСРБ) и Правилника за дейността на СА „Д. А. Ценов” – Свищов.

**Чл. 2.** (1) Кандидатите за придобиване на научни степени и за заемане на академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ трябва да отговарят на съответните минимални национални изисквания към научната и преподавателската дейност, определени в приложението по научни области и/или професионални направления за всяка научна степен и за всяка академична длъжност въз основа на показателите по чл. 2б, ал. 2 от ЗРАСРБ.

(2) В Академията, чрез настоящия Правилник, се определят и допълнителни изисквания (над минималните национални) за научната и преподавателската дейност на кандидатите за заемане на академични длъжности.

(3) Разкриване на място/а за заемане на академична длъжност „асистент“ и преподавателски длъжности, по реда на този Правилник, може да се инициира от катедрите през втория семестър на всяка академична учебна година.

(4) Конкурси за академични и преподавателски длъжности се обявяват само ако съответната катедра, инициирала обявяването на мястото, може да осигури определения с решение на Академичния съвет норматив за годишна заетост.

(5) Всички конкурси за придобиване на научни степени и за заемане на академични длъжности се обявяват със срок за подаване на документи от кандидатите – **2 (два) месеца**, считан от датата на обявяването им в „Държавен вестник“, а за преподавателските

длъжности със срок за подаване на документи от кандидатите – **2 (два) месеца**, считан от датата на обявяването им в местен вестник.

(6) Всички конкурси за придобиване на научни степени и за заемане на академични и преподавателски длъжности, по реда на този Правилник, приключват в срок до **6 (шест) месеца** от датата на обявяването им по съответния ред.

(7) За всички обявени конкурси за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности, сроковете за подаване на документи от кандидатите, по ал. 5, се обявяват и на интернет-страницата на СА „Д. А. Ценов“.

**Чл. 3.** (1) Кандидатите, по обявените конкурси за научни степени, академични и преподавателски длъжности подават в Академията, по съответния ред, изискуемите по отделните процедури документи за кандидатстване, в сроковете, обявени за всеки отделен конкурс, съгласно този Правилник.

(2) Допускането на кандидатите до участие в конкурс се извършва от **комисия**, назначена със заповед на ректора на Академията за всеки отделен конкурс. В заповедта на ректора се определят съставът и сроковете за работа на комисията, съгласно процедурите по допускане за всеки отделен конкурс, описани в този Правилник. Заповедта се подготвя от отдел ДАР.

(3) Комисията, по ал. 2, оформя решенията си в протокол. Протоколът с решението на комисията за допускане/недопускане на кандидатите се представя от председателя на комисията на ректора за одобряване на решението **в срок до 3 (три) дни** от датата на вземане на решението.

**Чл. 4.** (1) Оценяването на дисертационните трудове за придобиване на научни степени и на представените трудове за заемане на академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ се извършва само за кандидати, които отговарят на минималните национални изисквания по чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и на определените допълнителни такива в този Правилник.

(2) Оценяването за съответствие по ал. 1, както и оценяването на резултати, научен принос и оригиналност на дисертационните трудове за придобиване на научни степени и на представените трудове на кандидатите за заемане на академичните длъжности „главен асистент“, „доцент“ и „професор“ се извършва от научни

журита, създадени и функциониращи по реда на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и този Правилник.

**Чл. 5.** (1) За всяка конкретна процедура съставът на научното жури се избира по предложение на съответния Катедрен съвет, утвърдено с решение на съответния Факултетен съвет. При конкурси за заемане на академични длъжности съставът на научното жури се избира **не по-късно от 2 (два) месеца** от датата на обявяването на конкурса в „Държавен вестник”.

(2) Предложението на Катедрения съвет за състав на научното жури, по ал. 1, се оформя в докладна записка от ръководителя на катедрата до декана на съответния факултет. Ръководителят на катедрата взема съгласие за участие в журито от всеки един от предложените за членове на научното жури.

(3) Изборът на членове на научните журита се осъществява в две обособени групи – **външни и вътрешни членове** за Академията. При избора на научно жури се определя и **по един резервен член** от всяка обособена група.

(4) За членове на научното жури се избират български граждани – хабилитирани лица, с резултати в съответната научна специалност и/или професионално направление за обявения конкурс или тема на дисертационен труд, а при невъзможност – в съответната научна област, които са **включени в регистъра по чл. 2а от ЗРАСРБ**.

(5) За членове на научни журита могат да бъдат избирани и учени от чуждестранни висши училища или научни организации с резултати в съответната научна специалност и/или професионално направление, и/или научна област.

(6) При предложение за включване в научното жури на учени от чуждестранни висши училища, по ал. 5, катедрата за чиито цели е обявен конкурсът, депозира заедно с материалите по конкурса и доказателства за научната компетентност на предложения член на научното жури.

(7) При интердисциплинарност на обявения конкурс или тема на дисертационния труд най-малко един член на научното жури трябва да бъде от съответната научна област, към която обявеният конкурс или тема на дисертационния труд има отношение.

**Чл. 6.** (1) По конкурси за придобиване на научни степени,

чрез публична защита, датата, часът и мястото за провеждане на първото и заключителното заседание на научното жури се определят по предложение на съответния Катедрен съвет, утвърдено с решение на съответния Факултетен съвет, по реда на чл. 70 и чл. 89 от този Правилник. Факултетният съвет взема решение и за резервна дата, час и място за заключителното заседание по предложение на Катедрения съвет.

(2) По конкурси за заемане на академичната длъжност „главен асистент“, по реда на глава трета, раздел II от този Правилник, съставът и председателят на научното жури, датата, часът и мястото за заключителното заседание на журито се определят едновременно, по предложение на съответния Катедрен съвет, утвърдено с решение на съответния Факултетен съвет. Факултетният съвет взема решение и за резервна дата, час и място за заключителното заседание по предложение на Катедрения съвет.

(3) По конкурси за заемане на академични длъжности датата, часът и мястото на заключителното заседание на научното жури се определят по предложение на ръководителя на съответната катедра, за целите на която е обявен конкурсът, след получаване на рецензиите и становищата от членовете на научните журита, по чл. 10, ал. 1, съгласувано с членовете на журито и потвърждение от декана на факултета. Предложението се оформя в докладна записка до ректора на Академията. Копие от докладната записка се изпраща в отдел ДАР.

(4) Ректорът със своя заповед утвърждава състава на научното жури, по чл. 5, както и датата, часа и мястото за провеждане на първите и заключителните заседания на научните журита, по ал. 1, 2 и 3, в срок **не по-дълъг от 14 (четирнадесет) дни** от датата на получаване решението на съответния Факултетен съвет.

**Чл. 7. (1) За членове на научното жури не могат да бъдат избирани лица:**

1. които **не са включени в регистъра на академичните длъжности и не покриват националните минимални изисквания**, по чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ, или **не отговарят на изискванията** на чл. 6, ал. 2 от този Правилник;

2. които **имат конфликт на интереси** по смисъла на § 1,

т. 2а от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ с кандидат за придобиване на научна степен или за заемане на академична длъжност или за които са налице ограниченията по чл. 33 от същия закон;

3. **които са свързани лица** по смисъла на § 1, т. 5 от допълнителните разпоредби на ЗРАСРБ с кандидат за придобиване на научна степен или за заемане на академична длъжност;

4. **за които е доказано по законоустановения ред плагиатство** в научните трудове;

5. **които са освободени от академична длъжност** на основание чл. 35, ал. 1, т. 2 от ЗРАСРБ;

6. **които са били членове на научното жури по предходни две последователни процедури** за защита на дисертационен труд и/или за заемане на академична длъжност в едно и също професионално направление, в Академията, в случаите, когато има достатъчно хабилитирани лица в това професионално направление.

(2) Обстоятелствата по ал. 1, т. 1 се установяват от ръководителя на съответната катедра, предлагащ състава на научното жури по чл. 5, ал. 1.

(3) Обстоятелствата по ал. 1, т. 2-5 се установяват с декларация, попълнена и подписана от всеки член на научното жури.

(4) Обстоятелствата по ал. 1, т. 6 се установяват от отдел ДАР след запитване на съответния ръководител катедра, предлагащ състав на научно жури по чл. 5, ал. 1.

(5) По искане до съответния Факултетен съвет на кандидата за придобиване на научна степен или за заемане на академична длъжност един член на журито се заменя с друг от съответната квота по предвидения от закона ред. Искането може да бъде направено само веднъж.

**Чл. 8. (1) Заседания на научно жури не се провеждат в намален състав.**

(2) Отказът от участие в заседание на член на научното жури или отказът за полагане на подпис в протокола по чл. 9 се установяват с подписите на присъстващите на заседанието членове на журито и не е основание за спиране на процедурата.

(3) При невъзможност на член на научно жури да участва в заключително заседание на научно жури, **по уважителни причини**, дори и неприсъствено, заседанието на журито се отлага съответно:

1. По конкурси за придобиване на научни степени или за заемане на академичната длъжност „главен асистент“ – за определената с решението на съответния Факултетен съвет резервна дата, час и място по чл. 6, ал. 1 и 2.
2. По конкурси за академичните длъжности „доцент“ и „професор“ се насрочва нова дата, час и място по предложение на председателя на научното жури, оформено в докладна записка до ректора на Академията, за **не по-късна дата от изтичане на 6-месечния срок** за приключване на конкурса.

(4) В случаите по ал. 3, т. 2 ректорът със своя заповед определя нова дата, час и място за провеждане на заключително заседание на журито по предложението в докладната записка.

(5) В случаите, когато член на научно жури откаже да участва в или не се яви на заключителното заседание на журито, **по неуважителни причини**, присъстващите на заседанието членове на журито вземат решение за отлагане на заседанието и определят кой от резервните членове ще изготви съответно рецензия или становище и ще участва на мястото на отказалия се член на журито. В решението си журито определя срок за изготвяне и депозиране на рецензията/становището от резервния член, който е **не по-кратък от първоначално определения по чл. 10, ал. 1, т. 3**, и определя нова дата, час и място за заключително заседание по конкурси за академичните длъжности „доцент“ и „професор“. Решението за отлагане на заседанието, за включване на резервния член с рецензия или становище, както и решението за новите дата, час и място на заключително заседание се оформят в протокол, подписан от всички останали членове на научното жури.

(6) В случаите по ал. 5 ректорът със своя заповед утвърждава замяната на отказалия участие редовен член на научното жури с утвърдения от съответния Факултетен съвет резервен член и определя дата, час и място на новото заключително заседание на журито по предложението в протокола.

(7) Участието в заседанията на журито може да бъде и неприсъствено, като в тези случаи обсъждането и гласуването се извършват чрез съответните технически средства или по начин, гарантиращ обективността на позицията на съответния член на журито. Неприсъствено участие на член на научно жури се организира само по обективни и уважителни обстоятелства.

(8) Всички заседания на научното жури се организират и протоколират от длъжностно лице от отдел ДАР.

**Чл. 9.** (1) Решенията на научното жури се вземат от неговите членове с **явно гласуване и обикновено мнозинство** и се оформят в протокол.

(2) Протоколът, като своя неразделна част, съдържа мотивите за вземането на съответното решение, а когато протоколът е от заключително заседание на журито, включително и:

1. резултатите на кандидата, неговия научен принос, оригиналност на представените трудове и достоверност на представените научни данни;
2. отговорите на кандидата на бележките, посочени в рецензиите и становищата, както и на отправените към него въпроси;
3. мотиви относно приемането или неприемането на становището на кандидата в случаите по чл. 12, ал. 2 от този Правилник;
4. решението на научното жури за присъждане на образователната и научна степен „доктор“, научната степен „доктор на науките“ или предложение до съответния Факултетен съвет за избор на академична длъжност „главен асистент“, „доцент“ или „професор“.

(3) Когато се провежда заключително заседание на научно жури по конкурс за избор на академична длъжност „главен асистент“, съгласно разпоредбите на глава трета, раздел II от този Правилник, към обобщения доклад-заключение, изготвен на основание чл. 113, ал. 2, се прилага и протоколът по ал. 2 на този член.

**Чл. 10.** (1) На своето първо заседание, което се провежда **не по-късно от 14 (четирнадесет) дни** след заповедта на ректора за неговия състав, по чл. 5, ал. 4, научното жури със свое решение,

оформено в протокол:

1. избира един от вътрешните си членове за председател;
2. взема решение за допускане на кандидатите до оценяване в съответствие с изискванията по чл. 3, ал. 3 от ЗРАСРБ;
3. определя от състава си кои членове ще изготвят рецензии и становища за допуснатите кандидати и определя срока за представяне на рецензиите/становищата, който не може да е **по-дълг от 2 (два) месеца** от датата на първото заседание на научното жури;

(2) За журита по обявени конкурси за академичната длъжност „главен асистент“, по реда на глава трета, раздел II от този Правилник, не се предвижда провеждане на първо заседание на журито, по ал. 1, поради характера на самия конкурс.

(3) Отдел ДАР координира изпращането на всеки член на научното жури по един екземпляр на документацията, получена съгласно изискванията за представени документи и материали от кандидата/ите по всеки един конкурс, съгласно разпоредбите на този Правилник.

**Чл. 11.** (1) Изготвените рецензии и становища се изпращат в оригинал на хартиен носител и сканирано копие по имейл на ръководителя на съответната катедра, открила процедурата по публична защита или за нуждите на която е обявен конкурсът, в срока, определен със заповедта на ректора по чл. 10, ал. 3. Рецензиите и становищата завършват с **положително** или **отрицателно заключение за резултата** от конкурса/процедурата.

(2) При неспазване на срока за изготвяне на рецензия или становище от член на журито, по ал. 1, председателят на научното жури определя допълнителен срок **от 14 (четиринадесет) дни** на този член. Ако този срок не бъде спазен отново, председателят на научното жури определя нов рецензент или автор на становище от резервните членове. На новия рецензент или автор на становище се определя срок за изготвяне на рецензия или становище **не по-дълъг** от този, определен по ал. 1. Председателят на научното жури съгласува с останалите членове на журито и определя нова дата, час и място за провеждане на заключителното заседание само по конкурси за заемане на академичните длъжности „доцент“ и „професор“. Решенията на председателя на научното жури се

оформят в докладна записка до ректора на Академията.

(3) В случаите по ал. 2 ректорът със своя заповед утвърждава замяната на непредставилия рецензия/становище редовен член на научното жури с утвърдения от съответния Факултетен съвет резервен член. При конкурси за заемане на академичните длъжности „доцент“ и „професор“ в заповедта ректорът определя и нова дата, час и място за заключително заседание на журито по предложението в докладната записка.

(4) На член на научно жури, който не е представил рецензия или становище, възнаграждение не се заплаща.

(5) Рецензиите и становищата, резюметата на рецензираните материали по конкурса се публикуват за публичен достъп на интернет страницата на Стопанската академия на български език. Публичният достъп до материалите се запазва **най-малко 5 (пет) години** след приключване на процедурата.

**Чл. 12.** (1) Когато при оценяването по чл. 4 член на научното жури установи или се получи писмен сигнал за плагиатство до научното жури, който не е анонимен и е мотивиран, то задължително се произнася с решение относно наличието или липсата на плагиатство в дисертационния труд или представените за рецензиране материали.

(2) В случаите по ал. 1, преди да се произнесе, научното жури дава възможност на кандидата да представи своето становище.

(3) С материалите за случаите по ал. 1 се запознават всички членове на научното жури. Всеки член на научното жури се произнася и дава мотивирано становище относно наличието или липсата на плагиатство в дисертационния труд или представените за рецензиране материали по конкурса.

(4) Решение за случаите по ал. 1 научното жури взема чрез **явно гласуване и обикновено мнозинство**, като резултатът от гласуването се посочва в протокол от заседание на научното жури по чл. 9.

(5) В случаите по ал. 1, освен изискването по чл. 9, ал. 2, т. 3, в протокола се отразяват и мотивираните становища на всеки член на научното жури относно наличието или липсата на плагиатство в дисертационния труд или представените за рецензиране материали по конкурса. Протоколът се подписва от всички членове на научното

жури, независимо от тяхното становище.

**Чл. 13.** (1) При положително становище на научно жури за наличие на плагиатство по чл. 12 членовете на журито не гласуват за присъждане на кандидата на съответната научна степен или не се дава положително становище за избор на съответната академична длъжност.

(2) В тези случаи председателят на научното жури представя протокола и всички материали по конкурса, в които е установено наличие на плагиатство, на ректора на Академията, който със своя заповед прекратява участието на кандидата в конкурса, а когато кандидатът е само един, прекратява конкурса.

(3) При постъпил сигнал за плагиатство в започнала процедура за оценяване по чл. 4 тя не може да бъде прекратена поради оттегляне на документите на кандидата.

**Чл. 14.** (1) Всички процедури по административното обслужване на процесите по развитие на академичния състав се осъществяват от обособено структурно звено отдел „Докторантура и академично развитие” (ДАР), съгласно Правилника за дейността на Стопанска академия (ПДСА).

(2) Длъжностните лица в отдела отговарят за прилагане на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и настоящия Правилник.

(3) В отдела се създава и съхранява архив на всички документи за отделните процедури по конкурсите за придобиване на научни степени „доктор“ и „доктор на науките“ и заемане на академичните длъжности „асистент“, „главен асистент“, „доцент“ и „професор“, и преподавателските длъжности „преподавател“ и „старши преподавател“.

(4) Отдел ДАР изготвя и съхранява досиетата на кандидатите по отделните конкурси, които се съхраняват съгласно вътрешните правила за академичния архив.

**Чл. 15.** (1) Отдел ДАР изпраща в Националния център за информация и документация (НАЦИД) информация за конкурсите за научните степени и за академичните длъжности, регламентирана в § 11 на Преходните и заключителни разпоредби на настоящия Правилник.

(2) Отдел ДАР депозира в Национална библиотека „Св. св. Кирил и Методий” дисертациите в двуседмичен срок от присъждането на образователната и научна степен „доктор”, съответно на научната

степен „доктор на науките”.

(3) Екземпляр от защитените дисертационни трудове се депозира и съхранява на хартиен носител в Академична библиотека „Акад. Никола Михов”.

(4) По желание на автора, изразено чрез заявление до ректора, защитените дисертационни трудове се издават от Академично издателство „Ценов“ като книги, в защитен електронен формат (PDF с DRM защита), получават собствен издателски идентификатор (код) в системата на ISBN и се предлагат за продажба в електронната книжарница на Академията [www.eAcademy.bg](http://www.eAcademy.bg).

## Глава втора

### ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНИ СТЕПЕНИ

#### Раздел I

##### Условия и ред за кандидатстване в образователна и научна степен „доктор“

**Чл. 16.** За обучение в образователна и научна степен (ОНС) „доктор“ могат да кандидатстват лица с придобита образователно-квалификационна степен „магистър“.

**Чл. 17. (1) Обучението** на докторанти в Академията се извършва по **докторски програми** в професионални направления и научни специалности, получили акредитация от НАОА за обучение в образователна и научна степен „доктор“.

(2) Обучението в образователна и научна степен „доктор“ се извършва в катедри, в които **има поне 1 (едно) хабилитирано лице** от съответното акредитирано професионално направление.

**Чл. 18. (1) Обучението** за придобиване на образователна и научна степен „доктор“ се осъществява в **редовна, задочна, самостоятелна или дистанционна форма на обучение**, финансирано от държавата, от докторанта или от трета страна.

(2) Редовната и самостоятелната форма на обучение са с продължителност **до 3 години**, а задочната и дистанционната – **до 4 години**.

**Чл. 19. (1)** За обучение в образователната и научна степен „доктор“ могат да кандидатстват български и чуждестранни граждани.

(2) Чуждестранните граждани могат да кандидатстват за обучение във всяка обявена от Академията докторска програма, ако имат документ за владеење на български език, издаден от висше училище в България, или ако покажат ниво на владеење на български език В2 по ОЕИР, удостоверено с диагностичен тест.

(3) Чуждестранните граждани могат да кандидатстват за обучение по утвърдени от Академичния съвет и обявени от Академията докторски програми на чужд език.

**Чл. 20. (1)** Приемът на български граждани за обучение в редовна, задочна и дистанционна форма на докторантура се извършва с конкурс, който се провежда **не по-рано от 1 (един) месец**

след изтичане на срока за подаване на документи за кандидатстване по ал. 3.

(2) Броят, начинът на финансиране и формата на обучение в образователна и научна степен „доктор” се предлагат от съответните катедри и се одобряват се от Академичния съвет. За обучение, субсидирано от държавата, броят и формата на обучение се утвърждават от МОН.

(3) С решение на Академичния съвет се обявяват конкурси за обучение в образователна и научна степен „доктор”, съгласно одобрения от него план-прием, със срок на подаване на документи в съответствие с чл. 2, ал. 5.

(4) Обявените конкурси се публикуват в „Държавен вестник” и на интернет страницата на Академията. Информацията за конкурса се изпраща и до НАЦИД за публикуване не по-късно от **7 (седем) дни** след решението за обявяване на конкурса от Академичен съвет. Процедурата по публикуване и уведомяване на НАЦИД се осъществява от отдел ДАР.

**Чл. 21.** (1) Кандидатите за докторанти подават заявление до ректора на Академията, към което прилагат:

1. диплома за завършено висше образование в образователно-квалификационна степен „магистър”, вкл. приложението към нея;
2. автобиография (Europass);
3. медицинско свидетелство, издадено в срок един месец преди датата на кандидатстването;
4. списък с публикации (ако има такива);
5. документ за платена такса за кандидатстване;
6. други документи, удостоверяващи интересите и постиженията на кандидата в съответната област.

(2) Заявленията по ал. 1 се подават в оторизираните офиси за прием на документи за кандидатстване на Академията.

**Чл. 22.** (1) Допускането на кандидатите до участие в конкурс се извършва от назначена комисия, съгласно чл. 3, ал. 2 от този Правилник.

(2) Съставът на комисията се определя съгласно разпоредбите на чл. 3, ал. 2 и включва в състава си: **председател** – деканът на съответния факултет, в който ще се извършва обучението

на докторантите и **членове** – ръководителят на съответната катедра, хабилитиран преподавател в докторската програма и длъжностно лице от отдел ДАР.

(3) Комисията разглежда документите на кандидатите за **формално съответствие** с изискванията за допустимост, регламентирани в ЗРАСРБ, и на чл. 21, ал. 1 на този Правилник, като взема решение за допускане/недопускане на кандидатите, с обикновено мнозинство, в срок **до 20 (двадесет) дни** след изтичането на срока за подаване на документи, съгласно обявлението за конкурса.

(4) Комисията оформя решението си в протокол и представя протокола на ректора, съгласно разпоредбите на чл. 3, ал. 3 от този Правилник.

(5) Кандидатите по конкурса се уведомяват писмено за решението на комисията. Уведомяването се извършва **най-късно 1 (един) месец** преди датата на първия изпит. Уведомителното писмо се подготвя от отдел ДАР и се подписва от председателя на комисията.

(6) В уведомителното писмо до допуснатите кандидати се посочват датата, мястото и часът на провеждане на изпитите. Към уведомителното писмо се прилагат програмите за изпитите по специалността и по чужд език, по чл. 24.

(7) В уведомителното писмо до недопуснатите кандидати се посочват и **мотивите за недопускането им**.

**Чл. 23.** (1) Конкурсът за докторанти включва изпит по специалността и по чужд език, избран от кандидата.

(2) Кандидатите за докторанти могат да избират от обявените от Академията изпити по чужд език.

**Чл. 24.** (1) Изпитните програми, по които се провеждат конкурсните изпити по специалността, се разработват от катедрата, която организира обучението в съответната докторска програма. Изпитните програми, по които се провеждат конкурсните изпити по чужд език, се разработват от катедра „Чуждоезиково обучение“. Изпитните програми се приемат от съответния Катедрен съвет и се утвърждават от съответния Факултетен съвет.

(2) Оригинали на утвърдените от съответния Факултетен съвет изпитни програми за изпити по специалността и чужд език се съхраняват в отдел ДАР.

(3) Провеждането на конкурсните изпити по специалността

и чужд език се организира от отдел ДАР.

**Чл. 25.** (1) Конкурсните изпити за докторанти се провеждат от **тричленна изпитна комисия**, назначена със заповед на ректора. Работата на комисията се ръководи от председател.

(2) Съставът на комисията за провеждане на конкурсен изпит по специалността включва **3 (три) хабилитирани лица** по съответната научна специалност, предложени от ръководителя на съответната катедра.

(3) Съставът на изпитната комисия по чужд език се определя по предложение на ръководителя на катедра „Чуждоезиково обучение” и може да включва нехабилитирани лица.

**Чл. 26.** (1) Конкурсният изпит по специалността включва писмена и устна част.

(2) Продължителността на писмената част от конкурсния изпит по специалността е **4 (четири) астрономически часа**.

(3) Всички кандидати за докторанти по една и съща докторска програма развиват писмено еднакви въпроси от изпитните програми за конкурсен изпит по специалността. Въпросите се теглят в деня на конкурсния изпит по специалността в присъствието на комисията и кандидатите за докторанти.

(4) До устна част от изпита по специалността се допускат кандидатите, чиято оценка от писмения изпит по специалността е **не по-ниска от Мн. добър (4,50)**.

(5) Устната част от изпита по специалността се провежда с всеки кандидат поотделно без присъствието на останалите кандидати.

(6) Успешно положили изпита по специалността са кандидати, чиято средна оценка от писмения и устния изпит по специалността е **не по-ниска от Мн. добър (5,00)**.

**Чл. 27.** (1) Конкурсният изпит по чужд език се провежда в срок **до 15 (петнадесет) дни** от изпита по специалността.

(2) До конкурсен изпит по чужд език се допускат само кандидатите, положили успешно изпита по специалността при изпълнение на условията на чл. 26, ал. 4 и ал. 6.

(3) Конкурсният изпит по чужд език включва писмена и устна част.

(4) Писмената част на конкурсния изпит по чужд език е с

продължителност 2 астрономически часа.

(5) Успешно положили изпита по чужд език са кандидатите, чиято средна оценка от писмената и устната част е **не по-ниска от Добър (4,00)**.

(6) За оценка от конкурсен изпит по чужд език на кандидат, с диплома за магистър по филология, може да бъде призната оценката от държавния изпит, съответстваща на избора от кандидата чужд език по чл. 23.

**Чл. 28.** (1) Резултатите от всеки изпит се отразяват в протокол на изпитната комисия и се съобщават на кандидатите. Когато най-малко един от кандидатите е положил успешно конкурсните изпити по специалността и по чужд език, протоколите и всички материали на кандидатите се предоставят от председателя на комисията по чл. 25, ал. 1 на ръководителя на катедрата, която провежда обучението по докторската програма.

(2) В срок до 14 (четирнадесет) дни след постъпването на документите ръководителят на катедрата внася в съответния Факултетен съвет доклад с предложение за зачисляване в съответната форма на докторантура на спечелилия конкурса кандидат/и и предложение за тема на дисертационното изследване и научен/и ръководител/и на докторанта/ите.

(3) Предложението за тема на дисертационното изследване и научен ръководител на докторанта се обсъждат и приемат на заседание на катедрата. Когато характерът на подготовката и темата на дисертацията налагат, по предложение на катедрата, на един докторант могат да бъдат определени двама научни ръководители. За научен/и ръководител/и се избира/т хабилитирано/и лице/а.

(4) Факултетният съвет взема решение за зачисляване на успешно издържалите конкурса кандидати в съответната форма на докторантура и по съответната докторска програма на първото си заседание след постъпване на доклада по ал. 2. В решението се посочват темата, докторската програма, срокът на обучение и изборният от Факултетния съвет научен/ни ръководител/и на зачисления/ите докторант/и, определени по реда на ал. 3.

(5) При повече от един успешно издържал изпита кандидат за докторант класирането се извършва в низходящ ред въз основа на оценката от изпита по специалността. В случай че на първо място е

класиран повече от един кандидат с равна оценка от изпита по специалността, Факултетният съвет избира чрез явно гласуване един от тях, като се съобразява с оценката от изпита по чужд език, със средния успех от дипломата за образователно-квалификационна степен „магистър”, както и с документите, удостоверяващи интересите и постиженията на кандидатите в съответната научна област. Когато нито един от тези кандидати не получи обикновено мнозинство, се провежда ново гласуване с участието и след изслушване на двамата кандидати, получили най-много гласове на първото гласуване и за избран се счита кандидатът, получил повече гласове. Ако никой от кандидатите не получи обикновено мнозинство, процедурата се прекратява.

**Чл. 29. (1) Приемът в самостоятелна форма на обучение** на докторанти, разработили в основната част дисертационен труд за присъждане на образователна и научна степен „доктор”, се извършва **без конкурс.**

(2) Кандидатът за докторант на самостоятелна подготовка подава в отдел ДАР заявление до ректора за обучение и организиране на защита на дисертационен труд, към което прилага:

1. проект на дисертационния труд, разработен в основната си част, с приложена библиография;
2. диплома за завършено висше образование в образователно-квалификационна степен „магистър”, вкл. приложението към нея;
3. академична справка за кандидати, обучавали се в друго висше училище или научна организация;
4. автобиография (Europass);
5. медицинско свидетелство, издадено в срок един месец преди датата на кандидатстването;
6. списък с публикации (ако има такива);
7. документ за платена такса за финансово осигуряване заседанието на катедрата за обсъждане на проекта на дисертационния труд (само за докторанти на самостоятелна подготовка от други висши училища или организации);
8. други документи, удостоверяващи интересите и постиженията на кандидата в съответната област.

**Чл. 30. (1)** Въз основа на документите по чл. 29, ал. 2 ректорът издава заповед за обсъждане на проекта на дисертационен труд от

съответната катедра.

(2) Обсъждане в катедрата се провежда в присъствието на кандидата и по решение на катедрата може да се организира чрез представяне на рецензии от двама вътрешни рецензенти.

(3) Срокът за обсъждане на дисертационния труд от катедрата е **не повече от 1 (един) месец** от заповедта на ректора.

(4) При положителни рецензии и/или становище от обсъждането на проекта на дисертационния труд в катедрата Катедреният съвет одобрява темата и варианта на план (структурата) на дисертационен труд и определя научен ръководител.

(5) (Изм. и доп. с Решение на АС № 3/30.01.2019 г.) На заседание на катедрата Катедреният съвет обсъжда и приема индивидуален учебен план на докторанта, разработен под ръководството на определения при условията на ал. 4 научен ръководител.

(6) (Изм. и доп. с Решение на АС № 3/30.01.2019 г.) След заседанието ръководителят на катедрата представя до декана на факултета докладна записка с предложение за зачисляване на докторанта в самостоятелна форма на обучение, за утвърждаване темата на дисертационния труд, на научния ръководител, докторската програма, срока на обучение и индивидуалния учебен план.

(7) Въз основа на предложението по ал. 5 Факултетният съвет, в рамките на заседанието, взема решение за зачисляване на докторанта, като утвърждава темата на дисертационния труд, научния ръководител, докторската програма и срока за обучение.

**Чл. 31.** Лица, завършили чуждестранни висши училища, могат да кандидатстват за докторанти в Академията, след като придобитото висше образование им бъде признато по реда на Вътрешните правила на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ за академично признаване на придобитото висше образование и на завършени периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

**Чл. 32.** Чуждестранните граждани могат да се обучават за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ при условията и реда на българските, ако:

1. имат статут на постоянно пребиваващи на територията на Р България, удостоверен с валиден документ за самоличност;

2. имат статут на бежанци;
3. са от българска народност, удостоверена по реда на Постановление № 103 на Министерския съвет от 1993 г. за осъществяване на образователна дейност сред българите в чужбина;
4. са от държави – членки на Европейския съюз, на държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство или на Конфедерация Швейцария;
5. имат двойно гражданство, едно от които е българско.

**Чл. 33.** (1) Кандидатите за докторанти, по чл. 32, подават следните документи:

1. формуляр за кандидатстване по образец на Академията;
2. копие на диплома за завършено висше образование в образователно-квалификационна степен „магистър”, вкл. приложението към нея;
3. академична справка за кандидати, обучавали ли се в друго висше училище или научна организация;
4. автобиография (Europass);
5. медицинско свидетелство, издадено в срок един месец преди датата на кандидатстването;
6. списък с публикации (ако има такива);
7. документ за платена такса за кандидатстване (за случаите на редовна и задочна докторантура);
8. документ за платена такса за обсъждане на проекта на дисертационен труд (за случаите на самостоятелна форма на докторантура);
9. проект на дисертационен труд (за случаите на самостоятелна форма на докторантура);
10. решение на Академичния съвет на СА „Д. А. Ценов” или удостоверение за признато висше образование (образователно-квалификационна степен „магистър”), издадено от НАЦИД, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;
11. копие на паспорт или лична карта;
12. две снимки;
13. други документи, удостоверяващи интересите и постиженията на кандидата в съответната област.

(2) Документите по ал. 1, т. 2 и т. 3 трябва да бъдат легализирани, преведени и заверени в съответствие с разпоредбите

на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени, а при липса на такива – по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи и други книжа.

(3) Документите по ал. 1 се подават в Центъра за международна дейност.

(4) Редът и технологията за подаване на документи и за прием на чуждестранните граждани по чл. 32, т. 4 се регламентират с Процедура за прием на чуждестранни граждани за докторанти на СА „Д. А. Ценов” при условията на чл. 68, ал. 7 от Закона за висшето образование.

**Чл. 34.** (1) Лица, които не са български граждани и не са граждани на друга държава – членка на Европейския съюз, на друга държава – страна по Споразумението за Европейското икономическо пространство или на Конфедерация Швейцария, могат да кандидатстват и да се обучават в докторантура **без полагане на конкурсни изпити**:

1. в изпълнение на междуправителствените спогодби за образователен, културен и научен обмен;

2. съгласно актове на Министерския съвет;

3. при условията на чл. 95, ал. 8 от Закона за висшето образование.

(2) Кандидатите по ал. 1, т. 1 и т. 2 се приемат при условията и по реда, определени в съответната спогодба или в акта на Министерския съвет, след съгласуване с Академията.

(3) Лицата по ал. 1, т. 3 се приемат при условия, предвидени в чл. 95, ал. 8 на Закона за висшето образование и по реда на настоящия Правилник.

(4) Обучението на лицата по ал. 1, т. 3 се извършва на основание сключен договор между докторанта и Академията.

**Чл. 35.** (1) Кандидатите за докторанти по чл. 34, ал. 1, т. 3 подават следните документи:

1. формуляр за кандидатстване по образец на Академията;

2. копие от документа за висше образование, от който да е видно, че кандидатът притежава образователно-квалификационна степен “магистър”, вкл. приложението с оценките;

3. академична справка за кандидати, обучавали ли се в друго висше училище или научна организация;

4. медицинско свидетелство, издадено в срок един месец преди датата на кандидатстването и заверено от съответните органи в страната, от която лицето кандидатства;

5. автобиография (Europass);

6. медицинско свидетелство, издадено в срок един месец преди датата на кандидатстването;

7. списък на публикациите, ако има такива;

8. списък на участията в проекти, ако има такива;

9. списък на участията във форуми, ако има такива;

10. идейна концепция за дисертационно изследване в обем между 3 и 5 стандартни страници (за случаите на редовна и задочна форма на докторантура);

11. проект на дисертационен труд (за случаите на самостоятелна форма на докторантура);

12. копие от паспорт;

13. решение на Академичен съвет на СА “Д. А. Ценов” или удостоверение за признато висше образование (образователно-квалификационна степен “магистър”), издадено от НАЦИД, ако дипломата е издадена от чуждестранно висше училище;

14. документ за платена такса за обработка на документи;

15. документ за платена такса за обсъждане на проекта на дисертационен труд (за случаите на самостоятелна форма на докторантура);

16. две снимки.

(2) Документите по ал. 1, т. 2-4 трябва да бъдат легализирани, преведени и заверени в съответствие с разпоредбите на международните договори на Република България с държавата, в която са издадени, а при липса на такива – по общия ред за легализациите, преводите и заверките на документи и други книжа.

(3) Документите по ал. 1 се подават в Центъра за международна дейност.

**Чл. 36.** (1) Академията изпраща в МОН писмо на ректора с приложени към него документи на одобрените за редовна форма кандидати за докторанти по чл. 34, ал. 1, т. 3 – граждани на държави, за които се изисква издаване на виза за дългосрочно пребиваване в Република България.

(2) Документите се изпращат до МОН от Центъра за

международна дейност в оригинал и копие.

(3) В писмото на ректора до МОН се включва следната информация:

1. лични данни на кандидата – имената по паспорт на латиница, дата на раждане, място на раждане, гражданство;

2. наименование на докторската програма, образователна и научна степен, форма и срок на обучение;

3. информация за езиковата и специализираната подготовка – степен на владение на български език;

4. наименование на катедрата, в която ще се проведе подготовката, продължителност на обучението;

5. годишна такса за обучение и за езиковата и специализираната подготовка;

6. номер на банковата сметка на Академията, по която следва да бъде преведена таксата за обучение или за езиковата и специализираната подготовка.

(4) Редът и технологията за подаване на документи и за прием на чуждестранните граждани по чл. 34, ал. 1, т. 3 се регламентира с Процедура за прием на чуждестранни граждани за докторанти на СА „Д. А. Ценов” при условията на чл. 95, ал. 8 от Закона за висшето образование.

**Чл. 37.** (1) Въз основа на документите по чл. 35, ал. 1 ректорът издава заповед за обсъждане на пакета с документи от съответната катедра.

(2) Обсъждането на пакети с документи на кандидати за редовна, задочна или дистанционна форма на обучение се извършва на заседание на катедрата в срок **до 15 (петнадесет) дни** от издаването на заповедта на ректора. На заседанието се обсъжда и предлага научен ръководител на докторанта.

(3) Обсъждане на пакета с документи на кандидати за самостоятелна докторантура се извършва по реда на чл. 30 на този Правилник.

(4) На свое заседание Факултетният съвет взема решение за зачисляване на докторанта, като утвърждава научния ръководител, срока за обучение, формата на обучение, темата на дисертационното изследване, а в случаите на ал. 3 – и индивидуалния учебен план.

**Чл. 38.** (1) Чуждестранните граждани могат да се обучават по

докторски програми на Академията и без да приключват обучението си с процедура по придобиване на образователна и научна степен „доктор” по реда на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Глава втора, Раздел III от настоящия Правилник:

1. по силата на двустранен договор между Академията и изпращащото висше училище или научна организация, включващ клауза за обмен на докторанти;

2. по линията на програма „Еразъм+” или друга програма за мобилност;

3. по реда на Глава втора, Раздел IV от настоящия Правилник.

(2) Приемането на докторанти по ал. 1, т. 1-2 се извършва при:

1. получена номинация от изпращащото партньорско висше училище или научна организация;

2. получено съгласие от приемаща катедра или от хабилитирано лице от Академията за научно ръководство на докторанта за периода на мобилност.

(3) Приемането на докторанти по програма „Еразъм+” се извършва в съответствие с Вътрешните правила на СА „Д. А. Ценов” за академична мобилност по програма „Еразъм+”, Глава шеста, Раздел I.

**Чл. 39.** Чуждестранните граждани представят в Центъра за международна дейност следните документи:

1. формуляр за кандидатстване по образец на Академията;

2. тристранно подписано споразумение за обучение по образец на Академията, на Европейската комисия (за кандидатите по програма „Еразъм+” или на друга финансираща програма;

3. номинация от изпращащото висше училище;

4. писмо за съгласие от приемаща катедра или от хабилитирано лице от Академията за научно ръководство;

5. автобиография (Europass);

6. копие на паспорт или лична карта.

**Чл. 40.** (1) Въз основа на документите по чл. 39 от този Правилник директорът на Центъра за международна дейност, а за случаите на обмен по програма „Еразъм+” – институционалният Еразъм+ координатор, изготвя докладна записка до съответната катедра с предложение за обсъждане на пакета с документи и

определяне на научен ръководител на докторанта за периода на обучение в Академията. В докладната записка се вписват изпращащото висше училище, темата на дисертационния труд на докторанта в изпращащото висше училище, срокът на обучение в Академията.

(2) Обсъждането на пакети с документи, по ал. 1, се извършва на заседание на съответния Катедрен съвет **в срок от 7 (седем) дни** от докладната записка по ал. 1. На заседанието се предлагат превод на български език на оригиналната тема на дисертационното изследване и научен ръководител на докторанта за периода на мобилност.

(3) Факултетният съвет взема решение за зачисляване на докторанта, като утвърждава научния ръководител, срока за обучение, докторската програма, формата на обучение и темата на докторанта на български език.

**Чл. 41.** (1) Въз основа на решението на Факултетния съвет по чл. 28, ал. 4 и 5, чл. 30, ал. 7, чл. 37, ал. 4 и чл. 40, ал. 3 ректорът издава заповед за зачисляване на докторанта.

(2) В заповедта се посочват: формата на докторантура, срокът на обучение, докторската програма, катедрата, която ще организира обучението, научният ръководител и темата на дисертационното изследване.

(3) Копие на заповедта се изпраща на докторанта и научния ръководител. Към заповедта за научния ръководител се прилага списък с неговите минимални задължения:

1. участие при изготвяне на индивидуален учебен план, определяне темата и структурата на дисертационния труд;

2. консултиране по изпълнението на индивидуалния учебен план;

3. даване на становища за изпълнението на индивидуалния учебен план и оценка на дейността на докторанта;

4. прочит на дисертационния труд и даване на бележки по допуснати слабости с цел предварително обсъждане в катедрата;

5. прочит на коригирания вариант на дисертационния труд преди внасянето му за обсъждане в катедрата;

6. даване на указания за изготвяне и прочит на автореферат;

7. прочит на справката за научните приноси и бележки по

нея;

8. предложение за членове на научното жури;
9. прочит на експозето за публичната защита и бележки по него;
10. прочит на други разработки на докторанта и бележки по допуснати слабости.

**Чл. 42.** Въз основа на заповедта на ректора с докторантите, зачислени в самостоятелна форма и в редовна и задочна форма на обучение срещу заплащане, се сключва договор за обучение по образец на Академията.

## **Раздел II**

### **Условия и ред за обучение в ОНС „доктор“**

**Чл. 43.** (1) Обучението на докторантите включва следните дейности със задължителен, избираем или факултативен характер:

1. изпити от докторантски минимуми;
2. посещение и участие в курсове и семинари;
3. научноизследователска и публикационна дейност;
4. участие в научни форуми (национални и/или международни);
5. участие в проекти (национални и/или международни);
6. участие в международна мобилност;
7. педагогическа, експертна и/или консултантска дейност;
8. разработване и обсъждане на дисертация;
9. предварително обсъждане на докторска дисертация.

(2) Разпределението на дейностите, по ал. 1, за срока на обучението се извършва в индивидуален учебен план, по чл. 44, на основата на единен макет, приет от Академичния съвет.

**Чл. 44.** (1) Обучението на докторантите се извършва по учебна документация, която включва:

1. квалификационна характеристика на докторската програма;
2. учебен план на докторската програма;
3. индивидуален учебен план за обучение на докторант;
4. учебни програми на всички дисциплини, курсове и семинари, включени в учебния план на докторската програма и индивидуалния учебен план на докторанта.

(2) Квалификационната характеристика на докторската програма включва описание на докторската програма, цели, организация и продължителност на обучението, профил на академичния състав, провеждащ обучението, знания, умения и компетенции, които се придобиват, професионална реализация на придобилите ОНС „доктор”. Квалификационната характеристика се изготвя и обсъжда от съответната катедра, одобрява се от Факултетния съвет и се утвърждава от Академичния съвет.

(3) Учебният план на докторската програма включва дейностите по чл. 43, ал. 1, техният тип, съответстващия им брой кредити и форма на контрол. Учебният план се изготвя и обсъжда от съответната катедра, одобрява се от Факултетния съвет и се утвърждава от Академичния съвет.

(4) Индивидуалният учебен план се състои от общ учебен план за целия период на обучение и работен план по години. Индивидуалният учебен план съдържа:

1. темата на дисертационния труд;
2. кратка обосновка на темата на дисертационния труд;
3. разпределението на всички дейности по години;
4. изпитите и сроковете за полагането им;
5. посещението на определен цикъл лекции и упражнения, участието в курсове, семинари, публични научни прояви;
6. етапите и сроковете за подготовка на дисертационния труд.

(5) (Изм. и доп. с Решение на АС № 3/30.01.2019 г.) Индивидуалният учебен план, при обучение в редовна, задочна или дистанционна форма, се изготвя от докторанта и научния му ръководител, обсъжда се в съответната катедра и се утвърждава от Факултетния съвет **не по-късно от 1 (един) месец** след зачисляването на докторанта.

(6) Всички учебни програми за дисциплините, включени като изпити по докторантския минимум, за задължителните семинари и за факултативните курсове се утвърждават от Факултетния съвет на основното за докторската програма звено.

**Чл. 45.** Докторантите полагат изпити по **2 (два) докторантски минимума**, поне единият от които се определя в зависимост от тематичната насоченост на дисертацията.

**Чл. 46.** (1) Докторантите полагат изпитите от докторантския

минимум в срокове, посочени в индивидуалния учебен план пред назначени от декана комисии в състав **най-малко от 3 (три) хабилитирани лица, в т.ч. научният ръководител на докторанта**. По предложение на ръководителя на катедрата един от членовете се определя за председател.

(2) Всеки изпит от докторантския минимум включва задължителна писмена част с **продължителност минимум 2 (два) часа** и устна част. Оценяването на изпитите от докторантския минимум се извършва по шестобалната система (с възможност за дробна част, кратна на 0,25). След определяне на оценка по докторантски минимум докторантът **няма право да се явява на изпит за нейното повишаване**.

(3) Резултатите от изпитите от докторантския минимум се оформят в изпитен протокол по образец на Академията.

(4) Полагането на изпитите от докторантския минимум се извършва до края на първата година на обучение.

(5) Успешно положен е изпитът със средна оценка от писмената и устната част, не по-ниска от Среден (3,00).

(6) При **неуспешно положен изпит** от докторантски минимум докторантът има право на повторно явяване до края на следващата година на обучение. За явяване на изпит докторантът подава молба до декана.

**Чл. 47.** Възлагането на семинарни занятия на докторантите се извършва по преценка и предложение на катедрата с решение на Факултетния съвет, съгласно вътрешните правила за възлагане на натовареност на хонорувани преподаватели.

**Чл. 48.** (1) Промени на темата на дисертационния труд се допускат по изключение, но **не по-късно от 3 (три) месеца** преди датата на заседанието на катедрата за предварително обсъждане. Промяната се извършва със заповед на ректора въз основа на решение на Факултетния съвет по предложение на катедрата. Заповедта се изготвя от отдел ДАР.

(2) При продължително отсъствие на научния ръководител поради заболяване, командировка в чужбина, заявен отказ от научно ръководство от страна на научния ръководител и други обективни причини, Факултетният съвет, по предложение на катедрата, може да определи за научен ръководител на докторанта друг хабилитиран

преподавател. Промяната се извършва със заповед на ректора не по-късно от 3 месеца преди датата на заседанието на катедрата за предварително обсъждане.

(3) Заповедите за промяна в темата на дисертацията и на научния ръководител се изготвят от отдел ДАР.

**Чл. 49.** (1) Докторантите се атестират от Факултетния съвет в края на всяка академична година.

(2) Докторантите представят пред Катедрения съвет отчет за извършените дейности, който съдържа научна част (докладване на получените резултати) и отчет за изпълнението на индивидуалния учебен план (атестационен лист).

(3) Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта пред Катедрения съвет.

(4) При необходимост научният ръководител и докторантът разработват и предлагат конкретизация на индивидуалния план за следващата година.

(5) Формата на атестационния лист по ал. 1 се утвърждава от Академичния съвет.

(6) Катедреният съвет приема:

1. становище за изпълнението на индивидуалния учебен план и „положителна” или „отрицателна” оценка за дейността на докторанта;

2. предложение за атестация на докторанта;

3. предложение за конкретизация на индивидуалния учебен план за следващата година;

4. препоръки за по-нататъшното развитие на докторантурата, като при необходимост препоръчва конкретизация на темата или смяна на научния ръководител.

(7) Предложенията, по ал. 6, т. 2 и 3, се утвърждават от Факултетния съвет.

(8) Въз основа на решенията, по ал. 7, деканът на факултета представя до ректора доклад за изпълнението на индивидуалните учебни планове на всички докторанти към факултета.

**Чл. 50.** (1) Освен отчитането по реда на чл. 49, редовните докторанти отчитат своята работа и в края на всяко тримесечие, като представят пред катедрата и след неговото приемане предават на декана на факултета доклад за изпълнението на индивидуалния им

учебен план, към който се прилагат:

1. отчет за работата (атестационен лист) по дисертационния труд или за успешно положените изпити от докторантския минимум, за участията в проекти, научни форуми, международна мобилност, за публикационната дейност за тримесечието, заверен от научния ръководител и потвърден с доказателствен материал.

2. отчет за преподавателската работа, заверен от ръководителя на катедрата, отдел „Бакалавърско и магистърско обучение” и декана на факултета.

(2) Научният ръководител дава писмено мнение за работата на докторанта за тримесечието.

(3) Въз основа на отчетите, по ал. 1, деканът на факултета представя до ректора доклад за изпълнението на дейностите по индивидуален учебен план за тримесечието от всички редовни докторанти към факултета.

**Чл. 51.** (1) Докторантите имат право да преминават еднократно от една в друга форма на обучение.

(2) Преминаването от една в друга форма на обучение се разрешава въз основа на обосновано предложение от катедрата, решение на Факултетния съвет и заповед на ректора.

**Чл. 52.** (1) Докторантите имат право да прекъснат обучението си.

(2) Прекъсването на докторантурата се разрешава по изключение по молба на докторанта за срок до една година по следните **обективни причини**:

1. тежко и продължително боледуване въз основа на заключение на ЛКК или на ТЕЛК;

2. бременност, раждане и отглеждане на дете до 6 години;

3. други, доказани от докторанта и приети с решение на Катедрения съвет обективни причини.

(3) Предложението за прекъсване на докторантурата се прави от катедрата, като се взема мнението на научния ръководител, и се утвърждава от Факултетния съвет.

(4) Въз основа на решението на Факултетния съвет ректорът издава заповед, в която се посочва крайният срок на обучение и причината за прекъсване.

(5) За срока на прекъсване докторантът не губи статута си на

докторант, но се прекратява изплащането на стипендия.

**Чл. 53.** (1) Срокът на докторантурата може да бъде удължаван, по изключение, до една година при следните **обективни причини**:

1. отпуск по болест за повече от 60 дни по заключение на ЛКК или на ТЕЛК;
2. бременност;
3. отпуск за гледане на дете до 2-годишна възраст;
4. други, доказани от докторанта и приети с решение на Катедрения съвет обективни причини.

(2) Предложението за удължаване на срока, по ал. 1, се прави от научния ръководител на докторанта и с решение на съответния Катедрен съвет се внася в съответния Факултетен съвет в **срок до 1 (един) месец** след изтичане срока на обучение на докторанта

(3) След положително решение на Катедрения съвет ръководителят на катедрата представя докладна записка до Факултетния съвет, който взема решение за срока на удължаване на обучението.

(4) На основание решението на Факултетния съвет ректорът издава заповед за удължаване срока на обучение, в която се посочват причините за удължаване.

(5) В периода на удължаване на срока на докторантурата докторантът не получава стипендия. За този период индивидуалният учебен план се конкретизира.

(6) Докторантът не може по едни и същи причини едновременно да прекъсва и да удължава срока на обучение.

(7) Заповедта на ректора по ал. 4 се съхранява в досието на докторанта в отдел ДАР.

**Чл. 54.** (1) Промяна на докторската програма се допуска по изключение, в случай че:

1. новата и старата докторска програма са от едно и също професионално направление;
2. промяната се извършва **не по-късно 1 (една) година** преди изтичане срока на обучение на докторанта, регламентиран в чл. 18, ал. 2.

(2) Редът на промяна на докторската програма се урежда в Процедура за промяна на докторска програма на Стопанска

академия “Д. А. Ценов”.

**Чл. 55.** (1) Редовните докторанти на Академията могат да участват в ежегодно провежданите от МОН конкурси за изпращане на докторанти – български граждани за обучение в докторантура в чужбина при условия, посочени в междуправителствените спогодби за образователен, културен и научен обмен и при определени от него допълнителни изисквания.

(2) Академията се информира за докторантите, които продължават обучението си, по реда на ал. 1, по служебен път от МОН.

**Чл. 56.** (1) Академията предоставя материалната база и поема разходите по зачисляване, обучение и защита на дисертационните трудове на докторантите в редовна и задочна форма на обучение, субсидирано от държавата, в съответствие с диференцираните нормативи за обучение на докторанти, определени от Министерския съвет.

(2) Други организации, които са заинтересувани от резултатите на съответния дисертационен труд, могат да предоставят на докторантите материална база и средства, необходими за подпомагане на разработването му.

(3) Обучението на докторантите в платена форма се организира само след уреждане на финансовите взаимоотношения с Академията на база сключените индивидуални договори с тях.

**Чл. 57.** Средствата за финансовото и материалното осигуряване на разработваните дисертационни трудове се утвърждават ежегодно от ректора по видове разходи – разходи за издръжка на обучението и социално-битови разходи.

**Чл. 58.** (1) Докторантите **имат право:**

1. да получават квалифицирана помощ и ръководство за своето професионално-творческо израстване;

2. да присъстват без право на глас на заседанията на Катедрения съвет, на които се разглеждат въпроси, свързани с докторската програма;

3. с решение на катедрата да подпомагат работата с дипломантите и да участват, като квестори, в провеждането на изпити;

4. да участват в организиране и провеждане на семинари,

срещи, конференции и други инициативи;

5. да участват в научноизследователската дейност на Академията, като им се гарантират авторските, изобретателските и сродните права и възнаграждения;

6. да избират и да бъдат избирани в ръководни органи като представители на студентите и докторантите;

7. да ползват студентските общежития, столове, медицинско обслужване, намаление при пътуване по градския и междуградския транспорт, както и цялата база на Академията за учебна, научноизследователска, спортна и културна дейност и други придобивки за нормален живот и обучение;

8. да се сдружават в учебни, научни, културни и спортни общности за защита и удовлетворяване на своите интереси, както и да членуват в международни организации, чиято дейност не противоречи на законите на Република България;

9. да ползват ваканция от 30 календарни дни през месец август на съответната учебна година;

10. да получават стипендии в срока на докторантура при обучение, финансирано от държавния бюджет;

11. да кандидатстват за предоставяне на целеви средства за подпомагане на научноизследователската им дейност;

12. да ползват кредит за заплащане на такси и/или за издръжка през периода на обучението;

13. да прекъсват обучението си и/или да удължават срока на обучение по реда на чл. 52 и чл. 53;

14. да преминават от една форма на обучение в друга по реда на чл. 51;

15. да променят темата на дисертацията по реда на чл. 48, ал. 1.

16. да участват в програми и проекти за международна мобилност.

(2) Докторантите – сираци, слепи, глухи, инвалиди от първа и втора група, военноинвалиди, майки с деца до 6-годишна възраст и диспансеризирани имат право на специални облекчения.

(3) Представителите на докторантите в ръководните органи на Академията се избират за мандат **2 (две) години**, при условия и ред, определен в Правилника за дейността на СА „Д. А. Ценов“

(ПДСА) и Правилника за дейността на Студентския съвет.

**Чл. 59.** Докторантите са **длъжни**:

1. да спазват вътрешните правила и процедури, регламентиращи учебната, научноизследователската и финансовата дейност на Академията;

2. да изпълняват задълженията си по утвърдения индивидуален учебен план;

3. да опазват материално-техническата база на Академията;

4. да пазят името и престижа на Академията;

5. да не извършват политическа и религиозна дейност на територията на Академията.

**Чл. 60.** (1) Докторантите **заплащат такси** за обучението си.

(2) Таксите за обучение се определят от Академичния съвет, в годишен размер и се внасят **най-късно до 1 (един) месец** от началото на съответния семестър.

(3) Лицата, кандидатстващи при условията на чл. 95, ал. 8 от Закона за висшето образование, заплащат таксите за обучение, след като са получили виза, вид „Д” и са пристигнали в Република България.

(4) Лицата с двойно гражданство, едно от които е българско, заплащат половината от определената такса, когато кандидатстват и са приети по реда на чл. 35, чл. 36 и чл. 37.

(5) От заплащане на такси в Академията се освобождават:

1. лица, които са кръгли сираци;

2. лица с трайни увреждания и намалена работоспособност 70 и над 70 на сто;

3. военноинвалиди;

4. лица, отглеждани до пълнолетието си в домове за отглеждане и възпитание на деца, лишени от родителска грижа;

5. докторантите през последните две години на докторантурата (за докторанти, чието обучение се финансира от държавния бюджет).

**Чл. 61.** (1) Редовен докторант може да работи по трудово правоотношение с работно време не повече от половината от законоустановеното за съответната длъжност.

(2) Обстоятелствата, по ал. 1, се удостоверяват с декларация, подадена от докторанта в отдел ДАР.

### Раздел III

#### Условия и ред за придобиване на ОНС „доктор”

**Чл. 62.** Образователна и научна степен „доктор” се присъжда на лица, които притежават образователно-квалификационна степен „магистър”, отговарят на **минималните национални изисквания**, след обучение в докторантура и успешна защита на дисертационен труд при условията и реда на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и настоящия Правилник.

**Чл. 63.** (1) В срок до **1 (един) месец** след изтичане на срока на обучение Катедреният съвет предлага на Факултетния съвет докторантът да **бъде отчислен с или без право на защита**.

(2) Факултетният съвет се произнася с решение по предложението на Катедрения съвет на първото си заседание след заседанието на катедрата.

(3) Въз основа на решението на Факултетния съвет ректорът издава заповед за отчисляване на докторанта с или без право на защита.

**Чл. 64.** Докторантите придобиват право на защита и се **допускат до защита**, ако:

1. са изпълнили всички дейности по обучението, успешно са положили изпитите и са преминали семинарите и курсовете, определени в индивидуалния учебен план за целия период на обучение;

2. са разработили дисертационен труд, който е получил положителна оценка за готовност за защита пред научно жури от вътрешните рецензенти и/или катедрата;

3. са покрили минималните национални изисквания за придобиване на образователна и научна степен „доктор”.

**Чл. 65.** (1) Докторантите се отчисляват **с право на защита** на дисертационен труд след изтичане на срока за обучение, ако:

1. са изпълнили всички дейности по обучението, успешно са положили изпитите и са преминали семинарите и курсовете, определени в индивидуалния учебен план за целия период на обучение, покрили са минималните национални изисквания за придобиване на образователна и научна степен „доктор”, представили са подготвен в значителна степен вариант на дисертационен труд, но той не е получил положителна оценка за

готовност за защита пред научно жури от вътрешните рецензенти и/или катедрата;

2. са изпълнили всички дейности по обучението, успешно са положили изпитите и са преминали семинарите и курсовете, определени в индивидуалния учебен план за целия период на обучение, представеният вариант на дисертационен труд е получил положителна оценка за готовност за защита пред научно жури от вътрешните рецензенти и/или катедрата, но не са покрили минималните национални изисквания за придобиване на образователна и научна степен „доктор“;

(2) Отчисляването по ал. 1 се извършва по предложение на катедрата, решение на Факултетния съвет и издадена заповед на ректора. В заповедта се посочва основанията за отчисляване.

(3) Докторантите, отчислени с право на защита по ал. 1, могат да упражнят това право в срок **до 5 (пет) години** след изтичане срока на докторантурата.

(4) Всички разходи за обсъждане на дисертацията, организиране и провеждане на защита, заплащане на рецензентите след отчисляване с право на защита са за сметка на докторанта, съгласно план-сметка, утвърдена от Академичния съвет, независимо от формата и финансирането на обучението.

(5) Правото на защита се прекратява, ако в срока по ал. 2 на докторанта не е открита процедура по защита на дисертационен труд пред научно жури.

**Чл. 66.** (1) Докторантите се отчисляват **без право на защита** след изтичане на срока за обучение при **отрицателна оценка за целия срок на обучение**.

(2) Докторантите се отчисляват без право на защита преди да е изтекъл срокът на обучение при:

1. неизпълнение на индивидуалния план за две години, доказано с две отрицателни атестационни оценки;

2. напускане по собствено желание.

(3) Отчисляването, по ал. 1 и 2, се извършва по предложение на катедрата, решение на Факултетния съвет и заповед на ректора. В заповедта се посочва основанията за отчисляване.

**Чл. 67.** (1) При закъснение **повече от 3 (три) месеца** на срока за плащане на годишната такса за обучение докторантите се

отстраняват от обучение за определен срок, до уреждане на финансовите си задължения, но без да се променя срокът за обучение. При неуреждане на финансовите задължения до края на съответната година от курса на обучение се прилагат разпоредбите на ал. 3.

(2) Прилагането на ал. 1 се извършва с докладна записка от отдел ДАР до Факултетния съвет. След решение на Факултетния съвет отстраняването се извършва със заповед на ректора.

(3) Докторантите се отстраняват окончателно, без право отново да се обучават в образователна и научна степен „доктор” в Академията при:

1. предоставяне на неверни данни, въз основа на които са кандидатствали и са приети за обучение като докторанти;

2. осъждане на лишаване от свобода за извършено умишлено престъпление от общ характер;

3. неуреждане на финансовите задължения за срока на обучение;

4. доказан по законоустановения ред случай на плагиатство в дисертационния труд и/или научните трудове;

5. уронване престижа на Академията с поведение, несъвместимо с академичните традиции.

(4) Отстранените, по реда на ал. 3, т. 1 и 3, докторанти са длъжни да възстановят получените от тях стипендии и други разходи, свързани с тяхното обучение.

**Чл. 68.** (1) Дисертационният труд трябва да съдържа научни или научно-приложни резултати, които представляват оригинален принос в науката. Дисертационният труд трябва да показва, че кандидатът притежава задълбочени теоретични знания по съответната специалност и способности за самостоятелни научни изследвания.

(2) Дисертационният труд трябва да бъде представен във вид и обем, съответстващи на специфичните изисквания на Академията. Дисертационният труд трябва да съдържа: заглавна страница; съдържание; увод; изложение; заключение – резюме на получените резултати с декларация за оригиналност; библиография.

**Чл. 69.** (1) (Изм. и доп. с Решение на АС №3/30.01.2019 г.) Докторантът представя дисертацията на научния си ръководител,

който преценява готовността за защита, като е длъжен да се произнесе в срок **до 1 (един) месец** от представянето на дисертационния труд. При положителна оценка на готовността на докторанта за защита на дисертационния труд научният ръководител предлага на ръководителя на катедрата свикване на заседание на Катедрения съвет за **откриване на процедура за предварително обсъждане** и избор на двама вътрешни рецензенти. Заседанието се свиква не по-късно от **14 (четиринадесет) дни** от внасянето на предложението на научния ръководител. Научният ръководител **не може да бъде вътрешен рецензент**. Ръководителят на катедрата предоставя на определените вътрешни рецензенти информация за оригиналност на представения за рецензиране дисертационен труд, получена след текстова проверка чрез Системата за антиплагиатство на Висшето училище.

(2) При отрицателна оценка на научния ръководител, както и при непроизнасяне в срока по ал. 1, докторантът може да отнесе въпроса за разглеждане пред Катедрения съвет, който се произнася окончателно за готовността за защита.

(3) В срок **до 14 (четиринадесет) дни** от заседанието, по ал. 1, рецензентите представят своите рецензии.

(4) В срок **до 14 (четиринадесет) дни** след депозиране на рецензиите, по ал. 3, се провежда предварителното обсъждане пред Катедрения съвет, на което:

1. научният ръководител представя пред Катедрения съвет доклад за изпълнението от докторанта на дейностите по индивидуален учебен план;

2. докторантът защитава изследователската теза;

3. рецензентите представят своите рецензии;

(5) При положително становище на вътрешните рецензенти катедрата взема решение за готовността на докторанта за защита пред научно жури.

(6) В срок **до 14 (четиринадесет) дни** след положително решение на катедрата за готовността за защита, по ал. 5, на свое заседание Катедреният съвет:

1. взема решение, по реда на чл. 64, за готовността за разкриване на процедурата за защита пред научно жури;

2. обсъжда и приема автореферата;

3. обсъжда и приема справката за научните приноси;  
4. обсъжда и приема справката за изпълнение на минималните национални изисквания.

(7) При положително решение за готовността за защита, по ал. 5, Катедреният съвет обсъжда и прави предложение за състав на научно жури. Научният ръководител и докторантът задължително участват в обсъждането на състава на научното жури и могат да дават свои предложения за членове. Научният ръководител на докторанта **не може да бъде член на научното жури.**

(8) Ръководителят на катедрата изготвя и представя доклад до декана за взетите решения по ал. 6 и ал. 7.

**Чл. 70.** (1) Ръководителят на катедрата изготвя заявление до декана на факултета за разкриване на процедура по защита пред научно жури. Към заявлението се прилага и докладът по чл. 69, ал. 8.

(2) В заявлението ръководителят на катедрата декларира, че е изразено пред него, писмено или устно, съгласие на предложените членове за научно жури да участват в процедурата по защита на дисертацията.

(3) Въз основа на предложението на катедрата, по чл. 69, ал. 6 и 7, Факултетният съвет, на първото си заседание след предложението на катедрата, взема решения, както следва:

1. за отчисляване на докторанта с право на защита пред научно жури по реда на чл. 64;

2. за откриване на процедура по публична защита на дисертационния труд;

3. за състав на научното жури;

4. за дата, час и място на публичната защита;

5. за резервна дата, час и място на публичната защита.

(4) След положително решение на Факултетния съвет докторантът представя **в срок до 7 (седем) дни** в отдел ДАР:

1. копие от доклада на ръководителя на катедрата до декана на факултета по чл. 69, ал. 8;

2. заявлението на ръководителя на катедрата до Факултетния съвет за разкриване на процедура за защита по чл. 70, ал. 1;

3. копие от решението на Факултетния съвет за разкриване на процедура за защита;

4. копие на дисертационния труд – 6 екземпляра;
5. автореферат – 6 екземпляра;
6. справка за приносите в дисертационния труд – 6 екземпляра;
7. справка за изпълнение на минималните национални изисквания – 6 екземпляра;
8. списък на публикациите на докторанта по темата на дисертацията – 6 екземпляра;
9. списък на участията на докторанта в научни форуми – 6 екземпляра;
10. автобиография – 6 екземпляра.

(5) Деканът представя докладна записка до ректора с решението на Факултетния съвет за откриване на процедура по публична защита.

(6) В срок **до 7 (седем) дни** след решението на Факултетния съвет ректорът издава:

1. заповед за отчисляване на докторанта;
2. заповед за откриване на процедура по публична защита пред научно жури, утвърждаване състава на научното жури и определяне на дата, час и място на първото заседание на научното жури и на публичната защита на докторанта.

**Чл. 71.** (1) Конкурсът се провежда от научно жури в състав от **5 (пет) хабилитирани лица** с компетенции в съответната научна област или научни области по темата на дисертацията. **Най-малко 1 (един)** от членовете на журито е **професор**. **Най-малко 3 (трима)** от членовете на журито са **външни** за Академията. Научният ръководител **не може да бъде член на журито**.

(2) За председател на научното жури се определя вътрешен член – лице, заемащо академична длъжност от състава на Академията.

(3) Определянето на състава и председателя на научното жури, датата, часа и мястото за провеждане на първото и заключителното заседание на научното жури по конкурс за придобиване на ОНС „доктор“ се извършва съгласно разпоредбите на **членове от 5 до 10** от този Правилник.

**Чл. 72.** На всеки член на научното жури се предоставя:

1. екземпляр на дисертационния труд;

2. екземпляр от автореферата;
3. екземпляр от справката с приносите;
4. екземпляр от справката за изпълнението на минималните национални изисквания;
5. списък на публикациите;
6. списък на участията в научни форуми;
7. автобиография (Europass).

**Чл. 73.** (1) Членовете на журито изготвят **2 (две) рецензии и 3 (три) становища**. Една от рецензиите задължително се изготвя от външен за Академията член на научното жури.

(2) Членовете на научното жури представят на ръководителя на катедрата, открила процедурата по публична защита, рецензиите и становищата във вида и в срока, регламентирани в чл. 11, ал. 1 от този Правилник.

(3) В срок до **3 (три) дни** след получаване на всички рецензии и становища ръководителят на катедрата уведомява с докладна записка декана на факултета за получените рецензии и становища и предоставя оригиналите от тях на хартиен носител в отдел ДАР, а копия – на председателя на научното жури и отдел „Финансово-счетоводен”. На отдел ДАР се предоставят и сканирани копия, в PDF-формат, на оригиналите на рецензиите и становищата на електронен носител.

(4) След получаване на рецензиите и становищата по ал. 1 ръководителят на катедрата предлага на ректора публикуване на интернет страницата на Академията на заповедта по чл. 70, ал. 6, т. 2, на автореферата и на рецензиите и становищата на всички членове на научното жури.

(5) Длъжностно лице от отдел ДАР, в срок до **1 (един) месец** преди заключителното заседание на научното жури, публикува на интернет страницата предоставените материали.

**Чл. 74.** (1) Научното жури провежда заключително заседание за защитата на дисертационния труд в срока, определен със заповедта на ректора, съгласно разпоредбите на чл. 10, ал. 4 от този Правилник. Заключителното заседание на журито е **открито**.

(2) На откритото заседание по ал. 1:

1. председателят на научното жури представя докторанта;
2. докторантът прави кратко изложение на основните

результати от дисертационния труд;

3. председателят на научното жури представя рецензиите и становищата на членовете на научното жури;

4. членовете на журито и всеки от присъстващите на публичната защита могат да задават въпроси и да правят изказвания;

5. докторантът отговаря на зададените въпроси и на направените критични бележки;

6. всеки член на научното жури публично обявява своята оценка – положителна или отрицателна;

7. председателят на научното жури обобщава оценките по т. 6 и обявява резултата от защитата.

(3) За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил на публичната защита три или повече положителни оценки.

(4) В случай че окончателната оценка на член на журито при защитата се различава от оценката в рецензията или становището, той е длъжен да изложи мотивите си. Членът на журито е длъжен в седемдневен срок да представи в отдел ДАР писмено мотивите си.

(5) В случай на неуспешно проведена защита ръководителят на обучаващата катедра свиква заседание на Катедрения съвет, на което се обсъждат причините за неуспеха. Задължително се изслушва научният ръководител. Ако докторантът желае да осъществи преработване на дисертационния труд, той също присъства на заседанието и задължително се изказва.

**Чл. 75.** (1) Неуспешно защитеният дисертационен труд се връща за преработване. Ако кандидатът желае, но **не по-късно от 1 (една) година** след датата на връщането, се открива нова процедура за защита при спазване на условията и реда на чл. 64 и чл. 68-74.

(2) Втората процедура за защита е **окончателна**. Разходите по втората процедура за публична защита се заплащат от докторанта.

**Чл. 76.** (1) Образователната и научна степен „доктор” се придобива от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

(2) Придобитата образователна и научна степен „доктор” е безсрочна и важи на територията на цялата страна

(3) Образователната и научна степен „доктор” се удостоверява с диплома, която се издава на български език.

(4) При заявено писмено искане (молба, свободен текст) от защитилия ОНС „доктор“ до ресорен заместник-ректор се издава и приложение на английски език. Писменото искане **не може** да бъде отправено в срок **по-дълъг от 1 (един) месец** от издаване на дипломата на български език. След този срок Академията издава само заверени с гриф „Вярно с оригинала“ преводи на дипломи на чужд език. Преводът се извършва от сертифициран преводач, а заверката – от ресорен заместник-ректор.

#### **Раздел IV**

##### **Обучение в ОНС „доктор” по програми за съвместно научно ръководство**

**Чл. 77.** (1) ОНС „доктор“ може да се придобива и в условия на съвместно ръководство от научен ръководител от Академията и чуждестранен научен ръководител от акредитирано в съответната държава висше училище или научна организация за обучение в ОНС „доктор“ или съответстващата ѝ степен.

(2) Образователната и научна степен „доктор“ по реда на ал. 1 се придобива при условията на сключен между Академията и партниращото чуждестранно висше училище или научна организация договор за съвместно ръководство за обучение по ал. 1 и спазване на нормативните уредби на съответните страни и настоящия Правилник.

(3) С договора за съвместно ръководство по ал. 2 се определя учебният план, по който ще извършва обучението на докторантите, преразпределението на периодите на мобилност, формата на обучение, защитата на дисертация и издаване на диплома.

(4) Разкриването на програма за съвместно научно ръководство се извършва с решение на Академичния съвет.

**Чл. 78.** (1) Приемът на докторанти по програми за съвместно научно ръководство се осъществява от всяко висше училище, съгласно договора по чл. 77, ал. 2.

(2) Приемът на докторанти по програми на съвместно научно ръководство в Академията се извършва в съответствие с Глава втора, Раздел I от настоящия Правилник.

**Чл. 79.** (1) При кандидатстване в партниращото

чуждестранно висше училище или научна организация, след провеждане на период на обучение, за записване в Академията кандидатът представя документите по чл. 21, ал. 1, т. 1-3, т. 5, чл. 33, ал. 1, т. 1-5, т. 9-12, чл. 35, ал. 1, т. 1-8, т. 11-12 и т. 15. За случаите на чл. 21, ал. 1 кандидатът представя допълнително и академична справка за изпълнените дейности по учебен план в партниращото висше училище или научна организация.

(2) За периода на обучение в Академията се издава академична справка на руски или английски език.

(3) Обучението на докторанти по програми на съвместно научно ръководство в Академията се извършва по реда на Глава втора, Раздел II от настоящия Правилник.

**Чл. 80.** Признаването на периоди на обучение в партниращото висше училище или научна организация се извършва съгласно Вътрешните правила на Стопанска академия „Д. А. Ценов“ за академично признаване на придобито висше образование и на периоди на обучение в чуждестранни висши училища.

**Чл. 81.** Защитата на дисертация по програми за съвместно научно ръководство се извършва по реда на Глава втора, Раздел III и при спазване на ЗЗАСРБ, ППЗРАС и законодателството на държавата, от която е партниращото висше училище или научна организация.

**Чл. 82.** (1) Размерът на таксите за обучение на докторанти по програми за съвместно научно ръководство се определя с решение на Академичния съвет на Академията.

(2) Таксите за обучение се заплащат във висшето училище, в което се провежда съответният период на обучение.

**Чл. 83.** За извършеното обучение, по реда на чл. 77, ал. 1, Академията и партниращото чуждестранно висше училище или научна организация издават отделни дипломи за ОНС „доктор“ с отбелязване в тях на съвместното ръководство.

## **Раздел V**

### **Условия и ред за придобиване на научна степен „доктор на науките“**

**Чл. 84.** Научната степен (НС) „доктор на науките“ се присъжда на лица, които притежават образователна и научна степен

„доктор”, отговарят на минималните национални изисквания, след успешна защита на дисертационен труд при условията на ЗРАСРБ, ППЗРАС и настоящия Правилник.

**Чл. 85.** При равни други условия лицата, придобили научна степен „доктор на науките”, ползват предимство при заемане на академичните длъжности.

**Чл. 86.** (1) Дисертационният труд за придобиване на научна степен „доктор на науките” трябва да съдържа теоретични обобщения и решения на големи научни или научно-приложни проблеми, които съответстват на съвременните постижения и представляват значителен и оригинален принос в науката.

(2) Дисертационният труд по ал. 1 се подготвя самостоятелно и не може да повтаря буквално темата и значителна част от съдържанието на представения за придобиване на образователна и научна степен „доктор”.

**Чл. 87.** (1) Кандидатът за придобиване на научната степен „доктор на науките” подава в отдел ДАР следните документи:

1. заявление до ректора за обсъждане и защита на дисертационен труд;

2. копие от диплома за присъдена образователна и научна степен „доктор”;

3. проект на дисертационен труд за защита на научната степен „доктор на науките” и проект на автореферат – 3 екземпляра;

4. справка за изпълнение на минималните национални изисквания – 3 екземпляра;

5. списък с публикации по темата на дисертацията;

6. автобиография (Europass);

7. документ за внесена такса за обсъждане на проекта на дисертационния труд (само за кандидатите, които не са в трудово-правни отношения с Академията).

(2) Въз основа на документите по ал. 1 ректорът издава заповед за допускане до обсъждане на проекта на дисертацията и автореферата в катедрата. Обсъждането се извършва в присъствието на кандидата.

(3) (Изм. и доп. с Решение на АС № 3/30.01.2019 г.) Ако Катедреният съвет одобри работата на кандидата, ръководителят на катедрата предлага на Факултетния съвет да открие процедура за

предварително обсъждане. По предложение на ръководителя на катедрата Катедреният съвет избира двама вътрешни рецензенти. Ръководителят на катедрата предоставя на определените вътрешни рецензенти информация за оригиналност на представения за рецензиране дисертационен труд, получена след текстова проверка чрез Системата за антиплагиатство на Висшето училище.

(4) Факултетният съвет взема решение за откриване на процедура за предварително обсъждане в срок не по-късно **от 14 (четирнадесет) дни** след предложението на катедрата.

(5) В срок **до 7 (седем) дни** след решението на Факултетния съвет ректорът издава заповед за откриване на процедура за предварително обсъждане.

**Чл. 88.** (1) Процедурата за предварително обсъждане на дисертацията и автореферата се провежда пред Катедрения съвет.

(2) Обсъждането на дисертацията и автореферата в катедрата се провежда в срок **до 1 (един) месец** от представянето им в присъствието на кандидата.

(3) В случай че дисертационният труд отговаря на изискванията, по чл. 86, ал. 1 и в становищата на вътрешните рецензенти не се предлага преработване на дисертационния труд и автореферата, Катедреният съвет:

1. взема решение за готовността за защита на дисертацията пред научно жури;

2. приема представения автореферат;

3. обсъжда и приема справката за научните приноси в дисертацията;

4. обсъжда и приема справката за изпълнение на минималните национални изисквания.

(4) При положително решение за готовността за защита на дисертацията пред научно жури Катедреният съвет обсъжда и прави предложение за състава на научното жури. Кандидатът задължително участва в обсъждането на състава на научно жури и може да дава свои предложения за членове.

(5) Ръководителят на катедрата представя доклад до декана за взетите решения по ал. 3 и ал. 4.

(6) Когато дисертационният труд не отговаря на изискванията, по чл. 86, ал. 1 и в становищата на вътрешните

рецензенти се предлага преработване на дисертационния труд и автореферата, Катедреният съвет преценява и взема решение за преработване (допълване) на проекта за дисертация.

**Чл. 89.** (1) След положително решение на Катедрения съвет за готовността за защита на дисертацията пред научно жури ръководителят на катедрата изготвя заявление до декана на факултета за разкриване на процедура за защита. В заявлението се отразява съгласието на предложените членове за научно жури да участват в процедурата.

(2) Съгласието за участие в научното жури може да се изрази писмено или устно от всеки предложен член.

(3) Въз основа на предложението по чл. 88, ал. 3 и ал. 4, Факултетният съвет, на първото си заседание след предложението на катедрата, взема решения за:

1. откриване на процедура по публична защита на дисертационния труд;
2. определяне състава на научното жури;
3. определяне на датата, часа и мястото на публичната защита;
4. определяне на резервна дата, час и място на публичната защита.

(4) След положително решение на Факултетния съвет кандидатът представя в срок **до 7 (седем) дни** в отдел ДАР:

1. доклад на ръководителя на катедрата до декана за взетите решения от съвета на катедрата, по чл. 88, ал. 5;
2. заявление на ръководителя на катедрата до декана за разкриване на процедура за защита по чл. 89, ал. 1;
3. копие от решението на Факултетния съвет за разкриване на процедурата за защита, за състава на научното жури, за датата, часа и мястото на публичната защита;
4. копие от дисертационния труд – 8 екземпляра;
5. автореферат – 8 екземпляра;
6. справка за приносните моменти в дисертационния труд – 8 екземпляра;
7. справка за изпълнение на минималните национални изисквания – 8 екземпляра;
8. списък на публикациите по темата на дисертацията – 8

екземпляра;

9. списък на участията в научни форуми – 8 екземпляра;

10. автобиография (Europass) – 8 екземпляра;

(5) Деканът представя докладна записка до ректора с решението на Факултетния съвет за откриване на процедура за защита.

(6) В срок до **7 (седем) дни** след решението на Факултетния съвет ректорът издава заповед за откриване на процедура по защита пред научно жури, утвърждаване състава на научното жури и определяне на дата, час и място на първото заседание на научното жури и на публичната защита на кандидата за придобиване на научна степен „доктор на науките”.

(7) С кандидата се сключва индивидуален договор по образец на Академията.

**Чл. 90.** (1) Научното жури е в състав от **7 (седем) хабилитирани лица. Най-малко 3 (трима)** от членовете на журито са **професори. Най-малко 4 (четирима)** от членовете на журито са **външни** лица за Академията.

(2) Определянето на състава и председателя на научното жури, датата, часа и мястото за провеждане на първото и заключителното заседание на научното жури по конкурс за придобиване на НС „доктор на науките“ се извършва съгласно разпоредбите на **членове от 5 до 10** от този Правилник.

**Чл. 91.** На всеки член на научното жури се предоставя:

1. екземпляр на дисертационния труд;

2. екземпляр от автореферата;

3. екземпляр от справката с приносите;

4. екземпляр от справката за изпълнението на минималните национални изисквания;

5. списък на публикациите;

6. списък на участията в научни форуми;

7. автобиография (Europass).

**Чл. 92.** (1) Трима от членовете на журито, двама от които са професори, изготвят рецензии. Поне една от рецензиите се изготвя от външен за Академията член на научното жури. Останалите членове на журито изготвят становища.

(2) Рецензиите и становищата завършват с положителна или

отрицателна оценка и се предават в катедрата на хартиен носител до 3 месеца от избора на научното жури.

(3) В срок до три дни след получаване на всички рецензии и становища ръководителят на катедрата уведомява декана на факултета и предоставя копия от тях на хартиен носител на председателя на журито, отдел ДАР и отдел „Финансово-счетоводен”. Рецензиите и становищата се представят на отдел ДАР и на електронен носител.

(4) След получаване на рецензиите и становищата по ал. 3 ръководителят на катедрата предлага на ректора публикуване на интернет страницата на Академията на заповедта, по чл. 88, ал. 6, на автореферата и на рецензиите и становищата на всички членове на научното жури.

**Чл. 93.** (1) За защита на дисертационен труд за получаване на научната степен „доктор на науките” се прилагат разпоредбите на чл. 74, ал. 1 и 2.

(2) За успешно защитен се счита дисертационният труд, получил на защитата четири или повече положителни оценки.

(3) Неуспешно защитеният дисертационен труд се връща за преработване. Ако кандидатът желае, **не по-късно от 1 (една) година** след датата на връщането, се открива нова процедура за защита при спазване на условията и реда на членове от 87 до 92. Втората процедура за защита е окончателна.

**Чл. 94.** (1) Научната степен „доктор на науките” се придобива от деня, в който дисертационният труд е защитен успешно.

(2) Придобитата научна степен „доктор на науките” е безсрочна и важи на територията на цялата страна

(3) Научната степен „доктор на науките” се удостоверява с диплома, която се издава на български език.

(4) При заявено писмено искане (молба, свободен текст) от защитилия научна степен „доктор на науките” до ресорен заместник-ректор се издава и приложение на английски език. Писменото искане **не може** да бъде отправено в срок **по-дълъг от 1 (един) месец** от издаване на дипломата на български език. След този срок Академията издава само заверени с гриф „Вярно с оригинала” преводи на дипломи на чужд език. Преводът се извършва от сертифициран преводач, а заверката – от ресорен заместник-ректор.



## Глава трета

### ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ

#### Раздел I

##### Условия и ред за заемане на академичната длъжност „асистент“

**Чл. 95.** (1) За заемане на академичната длъжност „асистент“ в СА „Д. А. Ценов“ може да кандидатства докторант, отчислен с право на защита, в съответствие с чл. 65, ал. 1 на настоящия Правилник, но незавършил процедурата по защита на дисертационния си труд.

(2) На академичната длъжност „асистент“ може да бъде назначено и лице, което е завършило обучението си в образователно-квалификационната степен „магистър“ или образователна и научна степен „доктор“.

**Чл. 96.** Назначаването на академичната длъжност „асистент“ се извършва със заповед на ректора на Академията, на **срочен трудов договор**, при условията и по реда на Кодекса на труда.

**Чл. 97.** (1) Назначаването на академичната длъжност, за случаите по чл. 95, ал. 1, се извършва **за срок не по-дълъг от 2 (две) години**, по предложение на ръководителя на съответната катедра, съгласувано с декана на съответния факултет.

(2) Назначаването на академичната длъжност, за случаите по чл. 95, ал. 2, се извършва **за срок не по-дълъг от 4 (четири) години**, по предложение на ръководителя на съответната катедра, съгласувано с декана на съответния факултет.

**Чл. 98.** В срока на договора, по чл. 97, ал. 1 и 2, лицето, заемащо академичната длъжност „асистент“, предприема действия за придобиване на образователната и научна степен „доктор“.

**Чл. 99.** След изтичането на срока на договора, по чл. 97, ал. 1 и 2, нов срочен трудов договор със същото лице не може да се сключва.

**Чл. 100.** (1) Разкриване на място/а за академичната длъжност „асистент“ се извършва чрез писмено предложение на ръководителя на съответната катедра, оформено в докладна записка, съгласувано с декана на съответния факултет и одобрено от ректора на

Академията.

(2) При извънредни обстоятелства може да се обяви място/а за академичната длъжност „асистент“ в изключение на срока по ал. 2.

(3) След положително решение на ректора на Академията съответният Катедрен съвет взема решение за разкриване на ново/и място/а за академичната длъжност „асистент“ към съответната катедра.

(4) В решението на съответния Катедрен съвет, по ал. 4, се посочва/т кандидата/ите за заемане на академичната длъжност „асистент“ и предложение за срока на трудовия договор, съгласно чл. 97, ал. 1 и 2.

**Чл. 101.** Кандидатът/ите за заемане на академичната длъжност „асистент“, подават в отдел ЧР следните документи:

1. заявление до Ректора;
2. диплома за образователната и научна степен „доктор“ или решението на Факултетния съвет по чл. 65, ал. 2 от този Правилник, или диплома за придобита образователна и квалификационна степен „магистър“;
3. автобиография;
4. медицинско свидетелство;
5. свидетелство за съдимост;
6. списък на публикуваните научни трудове, ако има такива.

**Чл. 102.** Срокът за подаване на документи, по чл. 101, е до **14 (четиринадесет) дни** от датата на решението на съответния Катедрен съвет.

## **Раздел II**

### **Условия и ред за заемане на академичната длъжност „главен асистент“**

**Чл. 103.** (1) Академичната длъжност „главен асистент“ в СА „Д. А. Ценов“ се заема от лица, които в съответствие с разпоредбите на чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ отговарят на **националните минимални изисквания** в научна област 3. „Социални, стопански и правни науки“ (Приложение № 1) и на **допълнителните изисквания**, определени от Академията в този Правилник, и

притежават образователната и научна степен „доктор“.

(2) При необходимост от „главен асистент“ в области, различни от научна област 3. „Социални, стопански и правни науки“, също се прилагат процедурите по този раздел от настоящия Правилник.

(3) Академичната длъжност „главен асистент“ се заема въз основа на **конкурс и избор**.

**Чл. 104.** (1) Кандидатите за заемане на академичната длъжност „главен асистент“ се оценяват по следните **изисквания**:

1. Съответствие с **минимални национални изисквания** в област 3. „Социални, стопански и правни науки“, съгласно чл. 2б, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ (Приложение № 1).
2. Да **нямат доказано, по законоустановения ред, плагиатство** в научните трудове.
3. Да имат **стаж по специалността не по-малко 2 (две) години като асистент или преподавател, или най-малко 4 (четири) години като хоноруван преподавател**, със средна годишна заетост – **200 учебни часа** в Академията или в друго, акредитирано от НАОА висше българско училище.
4. Да имат участие в **най-малко 1 (един)** научноизследователски, приключил с научни резултати, образователен или научно-приложен проект.
5. Изисквания, свързани с **научноизследователска и учебна дейност**:
  - 5.1. да имат **не по-малко от 2 (две) научни публикации (статии и/или студии)**. Публикациите да са в печатни или електронни специализирани научни издания с **редакционна колегия в страната, включени в референтния списък на НАЦИД или в рефериращи и индексирани издания в чужбина**.
  - 5.2. да имат **не по-малко от 2 (две) научни изяви (участия) в научни форуми**, в страната или в чужбина, с издадени **доклади** (на хартиен или електронен носител);

(2) Публикациите, представени по ал. 1 за участие в конкурса, **да не повтарят** тези, представени в конкурс за придобиване на

образователната и научна степен „доктор”.

**Чл. 105.** (1) Предложението за обявяване на конкурс за академичната длъжност „главен асистент” се взема с решение на съответния Катедрен съвет. На основание решението на Катедрения съвет ръководителят на катедрата внася предложението в съответния Факултетен съвет, оформено с докладна записка до декана на факултета. В докладната се посочват областта на висше образование, професионалното направление и научната специалност, както и срокът за подаване на документи за участие в конкурса.

(2) След положително решение на Факултетния съвет деканът, с докладна записка, предлага на Академичния съвет утвърждаване на конкурс за академичната длъжност „главен асистент” с посочване на област на висшето образование, професионалното направление и научната специалност, както и на срока за подаване на документи за участие в конкурса.

(3) Академичният съвет взема решение за обявяване на конкурс за заемане на академичната длъжност „главен асистент”. Екземпляр от решението на Академичния съвет се изпраща на отдел ДАР, служителите на който предприемат действия за обявяване на конкурса в „Държавен вестник” и на интернет страницата на Академията.

(4) В срок **до 7 (седем) дни** от датата на решението на Академичния съвет длъжностно лице от отдел ДАР изпраща информацията за обявения конкурс до Националния център за информация и документация (НАЦИД) за публикуване.

**Чл. 106.** (1) Кандидатите за участие в конкурс за „главен асистент” подават в отдел ДАР следните документи:

1. заявление до Ректора за допускане до участие в конкурс по образец;
2. автобиография (Europass);
3. медицинско свидетелство (само за външни кандидати);
4. свидетелство за съдимост (само за външни кандидати);
5. диплома за образователна и научна степен „доктор”;
6. удостоверение за стаж по специалността;
7. справка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията по чл. 103 от този Правилник;

8. документи за придобити квалификации, ако има такива;
9. списък и копия на публикации в специализирани научни издания и/или реферирани и индексирани издания;
10. списък и копия на доклади от участие в научни форуми;
11. списък на публикувани учебни пособия или учебник, ако има такива;
12. списък на участия в проекти;
13. списък на публикации, в които е цитиран, ако има такива;
14. копие от дисертацията за придобиване на ОНС „доктор“ и автореферата към нея;
15. списък и копия на публикациите, свързани с придобиване на ОНС „доктор“.

(2) Кандидатите за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „главен асистент“ представят в отдел ДАР комплект от всички материали за участие в конкурса по ал. 1, от т. 6 до т. 15, в **1 (един) екземпляр**.

**Чл. 107.** (1) Допускането на кандидатите до участие в конкурс за академичната длъжност „главен асистент“ се извършва от назначена комисия, съгласно разпоредбите на чл. 3, ал. 2 от този Правилник.

(2) Съставът на комисията се определя съгласно разпоредбите на чл. 3, ал. 2 и включва в състава си: **председател** – деканът на съответния факултет, и **членове** – ръководителят на съответната катедра, преподавател, хабилитирано лице, в научната специалност, по която е обявен конкурсът, и длъжностно лице от отдел ДАР.

(3) Комисията разглежда документите на кандидатите за **формално съответствие** с изискванията за допустимост, регламентирани в ЗРАСРБ и на чл. 106, ал. 1 на този Правилник, като взема решение за допускане/недопускане на кандидатите, с обикновено мнозинство, в срок **до 14 (четирнадесет) дни** след изтичането на срока за подаване на документи, съгласно обявлението за конкурса.

(4) Комисията оформя решението си в **протокол** и представя протокола на ректора, съгласно разпоредбите на чл. 3, ал. 3 от този Правилник.

**Чл. 108.** (1) Кандидатите по конкурса се уведомяват писмено за решението на комисията. Уведомяването се извършва **до 7 (седем)**

**дни** от датата на протокола по чл. 107, ал. 4. Уведомителното писмо се подготвя от отдел ДАР и се подписва от председателя на комисията, по чл. 107, ал. 2.

(2) Към уведомителното писмо до допуснатите кандидати се прилага и списък с теми за провеждане на събеседването, по чл. 109 на този Правилник.

(3) В съобщението до недопуснатите кандидати се посочват **мотивите за недопускането им.**

**Чл. 109.** (1) **Списъкът с теми** за провеждане на събеседване по конкурси за академичната длъжност „главен асистент“ се приема с решение на съответния Катедрен съвет в срок **не по-късно от 2 (два) месеца** от датата на обявление на конкурса в „Държавен вестник“ и на интернет страницата на Академията.

(2) Оригиналите на списъците с теми се съхраняват в отдел ДАР, а оторизирани копия – в съответните катедри. Копията се заверяват с печат „Оторизирано копие“, дата и подпис на длъжностно лице от отдел ДАР.

(3) Промени в списъците с теми за провеждане на събеседване по обявени конкурси за академичната длъжност „главен асистент“ се приемат по реда на ал. 1.

**Чл. 110.** (1) Конкурсът се провежда от научно жури в състав от **5 (пет)** хабилиитирани лица. **Най-малко 2 (двама)** от членовете на журито са външни за Академията хабилиитирани лица. За председател на журито се определя хабилиитирано лице от Академията.

(2) Определянето на състава и председателя на научното жури, датата, часа и мястото за провеждане на първото и заключителното заседание на научното жури по конкурс за академичната длъжност „главен асистент“ се извършва съгласно разпоредбите на **членове от 5, до 10** от този Правилник.

(3) В срок **до 14 (четиринадесет) дни** след определяне на журито по ал. 2 отдел ДАР писмено уведомява допуснатите кандидати за датата, мястото и часа за провеждането на конкурса.

**Чл. 111.** (1) Конкурсът се провежда чрез **събеседване и по документи** в заключителното заседание на научното жури, което се свиква **не по-късно от 1 (един) месец** от изпращането на съобщението по чл. 110, ал. 3.

(2) **Събеседването** с явилиия/те се за участие в конкурса

допуснат/и кандидат/и се провежда в началото на заключителното заседание на научното жури като кандидатът/ите прави/ят кратко представяне по избрана от тях тема и отговарят на въпроси на членовете на журито по научната специалност, съответстваща на обявения конкурс, и по предварително утвърдения **списък с теми**, съгласно чл. 109 от този Правилник. От събеседването с кандидата/ите научното жури поставя **оценка** по шестобалната система.

(3) **По документи** членовете на научното жури оценяват **по същество съответствието** с минималните национални изисквания, съгласно чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ и допълнителните изисквания, съгласно чл. 104, ал. 1 от този Правилник. Оценяването се извършва, като членовете на научното жури поставят **положителна или отрицателна оценка** на кандидата/ите поотделно.

(4) Оценките от оценяването по ал. 2 и 3 се оформят в протокола от заключителното заседание на научното жури, съгласно чл. 9 от този Правилник.

**Чл. 112.** Когато при оценяването по чл. 111 в представените по конкурса материали се констатира случай на плагиатство или се получи сигнал за плагиатство, се прилагат разпоредбите на **чл. 12 и чл. 13** от този Правилник.

**Чл. 113.** (1) На основа на оценките от конкурса, по чл. 111, членовете на научното жури **оценяват с крайна положителна или отрицателна** оценка кандидата/ите поотделно. Положителната оценка означава, че кандидата/ите е/са издържал/и успешно конкурса.

(2) За резултатите от конкурса председателят на научното жури изготвя **обобщен доклад – заключение**, в който се прави **предложение за избор** на кандидат/и на академичната длъжност „главен асистент“ в зависимост от броя на обявените места по конкурса.

(3) Обобщеният доклад – заключение се подписва от всички членове на научното жури в края на заключителното заседание на журито.

(4) **Не по-късно от 7 (седем) дни** след провеждането на конкурса председателят на научното жури представя обобщения доклад-заключение за резултатите от конкурса, като се прилага и

протоколът от заключителното заседание, **по чл. 9** от този Правилник, на декана на съответния факултет, който го внася за решение във Факултетния съвет. Към доклада се прилага и протоколът с оценките от събеседването и оценките по документи за съответствие с изискванията, по чл. 111.

**Чл. 114.** (1) (Изм. и доп. с Решение на АС №3/30.01.2019 г.) Изборът на кандидат за академичната длъжност „главен асистент“ се извършва от съответния Факултетен съвет **не по-късно от 14 (четирнадесет) дни** от датата на получаване от декана на обобщения доклад – заключение от председателя на научното жури.

(2) Факултетният съвет взема решение за избор на „главен асистент“ с **явно гласуване и обикновено мнозинство**. В гласуването участват само членовете на факултетния съвет, които са хабилитирани лица, и лицата, притежаващи образователната и научна степен „доктор“ и/или научната степен „доктор на науките“.

(3) Факултетният съвет може с мотивирано решение да отхвърли направеното от научното жури предложение въз основа на направените изказвания.

(4) Решението на Факултетния съвет по ал. 2 е окончателно.

**Чл. 115.** (1) В срок **до 7 (седем) дни** от заседанието на Факултетния съвет деканът на факултета, с докладна записка, изпраща на ректора решението на съвета за избор на кандидат/и на академичната длъжност „главен асистент“.

(2) В срок **до 14 (четирнадесет) дни** след провеждането на избора всички кандидати, явили се на конкурса, се уведомяват от отдел Човешки ресурси (ЧР) писмено за резултата от конкурса и избора.

(3) В срок **до 1 (един) месец** от утвърждаването на избора ректорът издава заповед за назначаване и сключва трудов договор за неопределено време с избрания кандидат за заемане на академичната длъжност „главен асистент“.

### **Раздел III**

#### **Условия и ред за заемане на академичната длъжност „доцент“**

**Чл. 116.** (1) Академичната длъжност „доцент“ в СА „Д. А. Ценов“ се заема от лица, които в съответствие на чл. 26, ал. 2 и 3 от

ЗРАСРБ отговарят на националните минимални изисквания в научна област 3. „Социални, стопански и правни науки” и на допълнителните изисквания, определени от Академията в този Правилник.

(2) Кандидатите за заемане на академичната длъжност „доцент” се оценяват по следните **изисквания**:

1. Съответствие с **минималните национални изисквания** в област 3. „Социални, стопански и правни науки“, съгласно чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ (Приложение № 1).
2. Да **нямат доказано, по законоустановения ред, плагиатство** в научните трудове.
3. Да имат **стаж по специалността**:
  - 3.1. **не по-малко от 5 (пет) академични години** като „асистент“, „главен асистент“ или преподавател, включително хоноруван, със средна годишна заетост – **200 учебни часа**, в Академията или от друго българско висше училище или научна организация, акредитирани от НАОА, както и от висши училища от други държави, или;
  - 3.2. **не по-малко от 5 (пет) години** като специалисти от практиката и да имат доказани постижения в съответната област.
4. Да имат участия в **най-малко 2 (два)** научноизследователски, приключили с научни резултати, образователни и/или научно-приложни проекти или **най-малко в 1 (един)** национален проект, или **най-малко в 1 (един)** международен проект;
5. Свързани с **учебна дейност**:
  - 5.3. да имат **издаден самостоятелен академичен учебник** или участие в **не по-малко от 2 (два) издадени академични учебника**, като съавтор, обсъден/и и приет/и на Катедрен съвет с двама вътрешни рецензенти;
  - 5.4. да са **разработили лекционен курс по учебна дисциплина**, самостоятелно или в съавторство, за обучение на студенти в ОКС „бакалавър” или в ОКС „магистър”, или на докторанти, в редовна, задочна и

дистанционна форма на обучение;

(3) Публикациите, представени по ал. 2 за участие в конкурса, **да не повтарят** тези, представени за придобиване на образователната и научна степен „доктор” или научната степен „доктор на науките”.

(4) Академичната длъжност „доцент“ се заема въз основа на **конкурс и избор**.

**Чл. 117.** (1) Предложението за обявяване на конкурс за академичната длъжност „доцент” се взема с решение на съответния Катедрен съвет. На основание решението на Катедрения съвет ръководителят на катедрата внася предложението в съответния Факултетен съвет, оформено с докладна записка до декана на факултета. В докладната се посочват областта на висше образование, професионалното направление и научната специалност, както и срокът за подаване на документи за участие в конкурса.

(2) След положително решение на Факултетния съвет деканът, с докладна записка, предлага на Академичния съвет утвърждаване на конкурс за академичната длъжност „доцент” с посочване на област на висшето образование, професионалното направление и научната специалност, както и на срока за подаване на документи за участие в конкурса.

(3) Академичният съвет взема решение за обявяване на конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“. Екземпляр от решението на Академичния съвет се изпраща на отдел ДАР, служителите на който предприемат действия за обявяване на конкурса в „Държавен вестник” и на интернет страницата на Академията.

(4) В срок **до 7 (седем) дни** от датата на решението на Академичния съвет длъжностно лице от отдел ДАР изпраща информацията за обявения конкурс до НАЦИД за публикуване.

**Чл. 118.** (1) Кандидатите за участие в конкурса за академичната длъжност „доцент” подават в отдел ДАР следните документи и доказателства за покриване на изискванията по ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и този Правилник:

1. заявление за допускане до участие в конкурса по образец;
2. автобиография (Europass);
3. свидетелство за съдимост (важи само за външните кандидати);

4. копие от дипломата за придобита образователна и научна степен „доктор”;
5. копие от автореферата за придобиване на ОНС „доктор“ или научната степен „доктор на науките“;
6. списък на публикациите, представени по конкурс за придобиване на ОНС „доктор“ или научната степен „доктор на науките“;
7. справка за академичната заетост като асистент, главен асистент и/или преподавател, включително хоноруван, за последните 5 (пет) учебни години;
8. удостоверение за стаж по специалността;
9. списък с представения/те за рецензиране монографичен/и труд/ове или равностойни публикации;
10. списък с представените за рецензиране публикации за съответствие с минималните национални изисквания за област 3. „Социални, стопански и правни науки“, показатели от 4 до 10 (приложение № 1);
11. справка за цитиранията и рецензиите на кандидата в научни публикации за съответствие с минималните национални изисквания за област 3. „Социални, стопански и правни науки“, показатели от 11 до 13 (приложение № 1);
12. списък на научноизследователски проекти, в които кандидатът е участвал след защита на докторска дисертация;
13. декларация, подписана от кандидата, че няма доказано, по законоустановения ред, плагиатство в научните трудове;
14. списък с представените за рецензиране академични учебници;
15. справка за разработени и преподавани лекционни курсове;
16. списък с представените за рецензиране учебни материали;
17. справка за научните и научно-приложни приноси в представените за рецензиране публикации и материали;
18. справки и доказателства към тях за активности, свързани с допълнителните показатели по чл. 124, ал. 2 (ако има такива);
19. резюмета от трудовете, представени за рецензиране по

конкурса, които не повтарят представените за придобиване на ОНС „доктор” и за придобиването на научна степен „доктор на науките”, на хартиен носител и в електронен формат (PDF);

20. оригинали и/или копия на представените за рецензиране публикации и материали по конкурса.

(2) Кандидатите за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент” представят в отдел ДАР комплект от всички материали за участие в конкурса по ал. 1, от т. 5 до т. 20 в **8 (осем) екземпляра**.

**Чл. 119.** (1) Допускането на кандидатите до участие в конкурс за академичната длъжност „доцент” се извършва от назначена комисия, съгласно разпоредбите на чл. 3, ал. 2 от този Правилник.

(2) Съставът на комисията се определя съгласно разпоредбите на чл. 3, ал. 2 и включва в състава си: **председател** – деканът на съответния факултет, и **членове** – ръководителят на съответната катедра, преподавател, хабилитирано лице в научната специалност, по която е обявен конкурсът, и длъжностно лице от отдел ДАР.

(3) Комисията разглежда документите на кандидатите за **формално съответствие** с изискванията за допустимост, регламентирани в ЗРАСРБ и на чл. 116 на този Правилник, като взема решение за допускане/недопускане на кандидатите, с обикновено мнозинство, в срок **до 14 (четирнадесет) дни** след изтичането на срока за подаване на документи, съгласно обявлението за конкурса.

(4) Комисията оформя решението си в протокол и представя протокола на ректора, съгласно разпоредбите на чл. 3, ал. 3 от този Правилник.

**Чл. 120.** (1) Кандидатите по конкурса се уведомяват писмено за решението на комисията. Уведомяването се извършва **до 7 (седем) дни** от датата на протокола по чл. 119, ал. 4. Уведомителното писмо се подготвя от отдел ДАР и се подписва от председателя на комисията по чл. 119, ал. 2.

(2) В съобщението до недопуснатите кандидати се посочват **мотивите за недопускането им**.

**Чл. 121.** (1) Конкурсът се провежда от научно жури в състав от **7 (седем) хабилитирани лица**. **Най-малко 3 (трима)** от членовете

на журито са външни за Академията хабилитирани лица и **най-малко 3 (трима)** са професори.

(2) Определянето на състава и председателя на научното жури, датата, часа и мястото за провеждане на първото и заключителното заседание на научното жури по конкурс за академичната длъжност „доцент“ се извършва съгласно разпоредбите на **членове от 5, до 10** от този Правилник.

**Чл. 122.** (1) Членовете на журито изготвят **2 (две) рецензии и 5 (пет) становища**.

(2) Членовете на научното жури представят на ръководителя на катедрата, за нуждите на която е обявен конкурсът, рецензиите и становищата във вида и в срока, регламентирани в чл. 11, ал. 1 от този Правилник.

(3) В срок **до 3 (три) дни** след получаване на всички рецензии и становища ръководителят на катедрата уведомява с докладна записка декана на факултета за получените рецензии и становища и предоставя оригиналите от тях на хартиен носител в отдел ДАР, а копия – на председателя на научното жури и отдел „Финансово-счетоводен“. На отдел ДАР се предоставят и сканирани копия, в PDF-формат, на оригиналите на рецензиите и становищата на електронен носител.

(4) След получаване на рецензиите и становищата по ал. 1 ръководителят на катедрата предлага на ректора публикуване на интернет страницата на Академията на изготвените от участниците в конкурса резюмета на трудовете, по чл. 118, ал. 1, т. 20, рецензиите и становищата на членовете на журито, заповедта за състава на научното жури, както и заповедта за датата, мястото и часа на заключителното заседание.

(5) Длъжностно лице от отдел ДАР, в срок **не по-кратък от 1 (един) месец** преди заключителното заседание на научното жури, публикува на интернет страницата предоставените материали.

**Чл. 123.** (1) Научното жури провежда заключително заседание по конкурс за заемане на академичната длъжност „доцент“ в срока, определен със заповедта на ректора, съгласно разпоредбите на чл. 10, ал. 4 от този Правилник.

(2) В началото на заседанието председателят на журито съобщава основанията за провеждане на конкурса и представя кратко кандидата/ите по конкурса.

(3) Всеки член на журито представя своята рецензия/становище и заключението по нея/него.

(4) След представяне на рецензиите и становищата председателят на научното жури дава думата на кандидата/ите за кратко представяне по избрана от тях тема, съответстваща на обявения конкурс, и те отговарят на бележките и въпросите, поставени в рецензиите/становищата, както и на въпросите, поставени на самото заседание от членовете на научното жури.

**Чл. 124.** (1) Научното жури оценява кандидатите по конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“ в съответствие с изискванията по чл. 116.

(2) При повече от един кандидат за едно място по конкурса и равни условия се взема предвид и общата оценка, получена от оценяването на следните **допълнителни показатели**, за които кандидатът е представил доказателства по чл. 118, ал. 2:

**1. Свързани с учебната дейност:**

а) заетост с аудиторни и извънаудиторни занятия – разработване и/или изнасяне на лекционни курсове на чужд език; осигуряване на занимания в практическа среда извън Академията;

б) публикувани учебни материали – издаден учебник или публикуван електронен учебник, ръководства, сборници и други, разработени от кандидата или в съавторство, за обучение на студенти и/или докторанти, различни от тези, изисквани съгласно чл.116, т. 5;

в) работа със студенти и докторанти, включително съвместна работа със студенти и докторанти в научноизследователски и творчески проекти.

**2. Свързани с научноизследователската дейност:**

а) участие в научноизследователски проекти;

б) участия с доклади на чуждестранни и национални научни форуми;

в) членство в авторитетна творческа и/или професионална организация в съответната научна област;

г) научни и научно-приложни разработки;

д) приложени в практиката резултати от научни изследвания и/или други обекти на интелектуалната собственост;

е) научни публикации (печатни и електронни) в

международни издания.

**Чл. 125.** Когато при изготвянето на рецензии/становища по чл. 122 и/или при оценяването по чл. 124 в представените за рецензиране материали се констатира случай на плагиатство, се прилагат разпоредбите на **чл. 12** и **чл. 13** от този Правилник.

**Чл. 126.** (1) Научното жури взема решение и предлага за заемане на академичната длъжност „доцент” кандидат по конкурса с **явно гласуване и обикновено мнозинство**, съгласно чл. 9, ал. 1 от този Правилник.

(2) За резултатите от конкурса от научното жури се изготвя **протокол**, по чл. 9 от този Правилник, в който се прави **предложение за избор** на кандидат/и на академичната длъжност „доцент“ в зависимост от броя на обявените места по конкурса.

(3) Протоколът се подписва от всички членове на научното жури в края на заключителното заседание на журито.

(4) **Не по-късно от 7 (седем) дни** след провеждането на конкурса председателят на научното жури представя протокола с резултатите от конкурса на декана на съответния факултет, който го внася за решение във Факултетния съвет.

**Чл. 127.** (1) В срок **до 1 (един) месец**, въз основа на протокола по чл. 126, ал. 2, съответният Факултетен съвет взема решение за избор на кандидат/и на академичната длъжност „доцент”.

(2) Решението се взема с **обикновено мнозинство и явно гласуване** от имащите право на глас членове. В гласуването участват само членовете на Факултетния съвет, които са хабилитирани лица, и лицата, притежаващи образователната и научна степен „доктор“ и/или научната степен „доктор на науките“.

(3) Факултетният съвет може с мотивирано решение да отхвърли направеното от научното жури предложение въз основа на направените изказвания.

(4) Решението на Факултетния съвет по ал. 2 или ал. 3 е окончателно.

**Чл. 128.** (1) В срок **до 7 (седем) дни** от заседанието на Факултетния съвет деканът на факултета, с докладна записка, изпраща на ректора решението на съвета за избор на кандидат/и на академичната длъжност „доцент“.

(2) В срок до **14 (четирнадесет) дни** след провеждането на избора всички кандидати, явили се на конкурса, се уведомяват писмено от отдел ЧР за резултата от конкурса и избора.

(3) В срок до **1 (един) месец** от утвърждаването на избора ректорът издава заповед за назначаване и сключва трудов договор за неопределено време с избрания/те кандидат/и за заемане на академичната длъжност „доцент”.

(4) Избраният „доцент” изнася публична академична лекция пред академичната общност в СА „Д. А. Ценов” – Свищов.

## Раздел IV

### Условия и ред за заемане на академична длъжност „професор”

**Чл. 129.** (1) Академичната длъжност „професор” в СА „Д. А. Ценов” се заема от лица, които в съответствие на чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ отговарят на националните минимални изисквания в научна област 3. „Социални, стопански и правни науки” и на допълнителните изисквания, определени от Академията в този Правилник.

(2) Кандидатите за заемане на академичната длъжност „професор” се оценяват по следните **изисквания**:

1. Съответствие с **минимални национални изисквания** в област 3. „Социални, стопански и правни науки”, съгласно чл. 26, ал. 2 и 3 от ЗРАСРБ (Приложение № 1).
2. Да **нямат доказано, по законоустановения ред, плагиатство** в научните трудове.
3. Да имат **стаж по специалността**:
  - 3.1. **не по-малко от 5 (пет) академични години** като „доцент” в Академията или от друго българско висше училище или научна организация, акредитирани от НАОА, както и от висши училища от други държави, или;
  - 3.2. **не по-малко от 10 (десет) академични години** като „асистент”, „главен асистент” или преподавател, включително хоноруван, със средна годишна заетост – **200 учебни часа**, в Академията или от друго българско висше училище или научна организация,

акредитирани от НАОА, както и от висши училища от други държави, или;

**3.3. не по-малко от 5 (пет) години** като специалисти от практиката и да имат доказани постижения в съответната област.

**4. Свързани с научноизследователска дейност:**

**4.1. да са представили други оригинални научноизследователски трудове, публикации и научно-приложни разработки,** които се оценяват по съвкупност.

**4.2. да имат участия в най-малко 4 (четири) научноизследователски, образователни и/или научно-приложни проекти или най-малко в 2 (два) национални проекта, или най-малко в 1 (един) международен проект.**

**4.3. да са били ръководители на най-малко 2 (два) научноизследователски, образователни, научно-приложни проекти, финансирани от фонд „Научни изследвания“ на Академията или на 1 (един) национален, или на 1 (един) международен проект.**

**5. Да са били научни ръководители на не по-малко от 2 (двама) успешно защитили докторанти.**

**6. Свързани с учебната дейност:**

**6.1. да имат издадени най-малко 2 (два) самостоятелни академични учебника или участие в не по-малко от 4 (четири) издадени академични учебника като съавтор;**

**6.2. да са разработили лекционни курсове, самостоятелно или в съавторство, по не по-малко от 4 (четири) учебни дисциплини за обучение на студенти в ОКС „бакалавър“ или по не по-малко от 2 (две) учебни дисциплини в ОКС „магистър“, или по 1 (една) учебни дисциплини в ОНС „доктор“;**

**(3) Публикациите, представени по ал. 2 за участие в конкурса, да не повтарят тези, представени за придобиване на ОНС „доктор“, научната степен „доктор на науките“ и за заемане на академичната длъжност „доцент“.**

(4) Участието в проектите по ал. 2, т. 4.2. и 4.3. да са след придобиване на академичната длъжност „доцент“.

(5) Ако кандидатите не са заемали академичната длъжност „доцент“, те трябва да представят още **1 (един) публикуван монографичен труд** или равностойни публикации в специализирани научни издания, които да не повтарят представените за придобиване на ОНС „доктор“ и научната степен „доктор на науките“.

(6) Академичната длъжност „професор“ се заема въз основа на **конкурс и избор**.

**Чл. 130.** (1) Предложението за обявяване на конкурс за академичната длъжност „професор“ се взема с решение на съответния Катедрен съвет. На основание решението на Катедрения съвет ръководителят на катедрата внася предложението в съответния Факултетен съвет, оформено с докладна записка до декана на факултета. В докладната се посочват областта на висше образование, професионалното направление и научната специалност, както и срокът за подаване на документи за участие в конкурса.

(2) След положително решение на Факултетния съвет деканът, с докладна записка, предлага на Академичния съвет утвърждаване на конкурс за академичната длъжност „професор“ с посочване на област на висшето образование, професионалното направление и научната специалност, както и на срока за подаване на документи за участие в конкурса.

(3) Академичният съвет взема решение за обявяване на конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“. Екземпляр от решението на Академичния съвет се изпраща на отдел ДАР, служителите на който предприемат действия за обявяване на конкурса в „Държавен вестник“ и на интернет страницата на Академията.

(4) В срок **до 7 (седем) дни** от датата на решението на Академичния съвет длъжностно лице от отдел ДАР изпраща информацията за обявения конкурс до НАЦИД за публикуване.

**Чл. 131.** (1) Кандидатите за участие в конкурса за академичната длъжност „професор“ подават в отдел ДАР следните документи и доказателства за покриване на изискванията по ЗРАСРБ,

ППЗРАСРБ и този Правилник:

1. заявление за допускане до участие в конкурса по образец;
2. автобиография (Europass);
3. свидетелство за съдимост (важи само за външните кандидати);
4. копие от дипломи за придобита ОНС „доктор” или научна степен „доктор на науките“;
5. копие от документа за придобита академична длъжност „доцент“ (за външни на Академията кандидати) или трудов договор за назначаване на академична длъжност „доцент“;
6. копие от автореферата за придобиване на ОНС „доктор“ или научната степен „доктор на науките“;
7. списък на публикациите, представени по конкурс за придобиване на ОНС „доктор“ или научната степен „доктор на науките“;
8. списък на публикациите, представени по конкурс за академична длъжност „доцент“;
9. справка за академичната заетост като асистент, главен асистент и/или преподавател, включително хоноруван, за последните 5 (пет) учебни години;
10. удостоверение за стаж по специалността;
11. списък с представения/те за рецензиране монографичен/и труд/ове или равностойни публикации;
12. списък с представените за рецензиране публикации за съответствие с минималните национални изисквания за област 3. „Социални, стопански и правни науки“, показатели от 4 до 10;
13. справка за цитиранията и рецензиите на кандидата в научни публикации за съответствие с минималните национални изисквания за област 3. „Социални, стопански и правни науки“, показатели от 11 до 13;
14. списък на други оригинални научноизследователски трудове, публикации и научно-приложни разработки, които ще се оценяват по съвкупност;
15. списък на научноизследователски, образователни и/или научно-приложни проекти, в които кандидатът е участвал след защита на докторска дисертация и конкурс за „доцент“;
16. справка за научноизследователски, образователни и/или научно-приложни проекти, на които кандидатът е бил

ръководител;

17. декларация, подписана от кандидата, че няма доказано, по законоустановения ред, плагиатство в научните трудове;

18. списък с представените за рецензиране академични учебници;

19. справка за разработени и преподавани лекционни курсове;

20. списък с представените за рецензиране учебни материали;

21. справка за научните и научно-приложни приноси в представените за рецензиране публикации и материали;

22. справки и доказателства към тях за активности, свързани с допълнителните показатели по чл. 137, ал. 2 (ако има такива);

23. резюмета от трудовете, представени за рецензиране по конкурса, които не повтарят представените за придобиване на ОНС „доктор“, на научна степен „доктор на науките“ и за академичната длъжност „доцент“, на хартиен носител и в PDF-формат на електронен носител;

24. оригинали и/или копия на представените за рецензиране публикации и материали по конкурса.

(2) Кандидатите за участие в конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ представят в отдел ДАР комплект от всички материали за участие в конкурса по ал. 1, от т. 5 до т. 25 в **8 (осем) екземпляра**.

**Чл. 132.** (1) Допускането на кандидатите до участие в конкурс за академичната длъжност „професор“ се извършва от назначена комисия, съгласно разпоредбите на чл. 3, ал. 2 от този Правилник.

(2) Съставът на комисията се определя съгласно разпоредбите на чл. 3, ал. 2 и включва в състава си: **председател** – деканът на съответния факултет, и **членове** – ръководителят на съответната катедра, преподавател, хабилитирано лице в научната специалност, по която е обявен конкурсът, и длъжностно лице от отдел ДАР.

(3) Комисията разглежда документите на кандидатите за **формално съответствие** с изискванията за допустимост, регламентирани в ЗРАСРБ и на чл. 131, ал. 1 на този Правилник, като

взема решение за допускане/недопускане на кандидатите, с обикновено мнозинство, в срок **до 14 (четиринадесет) дни** след изтичането на срока за подаване на документи, съгласно обявлението за конкурс.

(4) Комисията оформя решението си в протокол и представя протокола на ректора, съгласно разпоредбите на чл. 3, ал. 3 от този Правилник.

**Чл. 133.** (1) Кандидатите по конкурса се уведомяват писмено за решението на комисията. Уведомяването се извършва **до 7 (седем) дни** от датата на протокола по чл. 132, ал. 4. Уведомителното писмо се подготвя от отдел ДАР и се подписва от председателя на комисията по чл. 132, ал. 2.

(2) В съобщението до недопуснатите кандидати се посочват **мотивите за недопускането им.**

**Чл. 134.** (1) Конкурсът се провежда от научно жури в състав от **7 (седем)** хабилиитирани лица. **Най-малко 3 (трима)** от членовете на журито са външни за Академията хабилиитирани лица и **най-малко 4 (четирима)** са професори.

(2) Определянето на състава и председателя на научното жури, датата, часа и мястото за провеждане на първото и заключителното заседание на научното жури по конкурс за академичната длъжност „професор“ се извършва съгласно разпоредбите на **членове от 5 до 10** от този Правилник.

**Чл. 135.** (1) Членовете на журито изготвят **3 (три) рецензии и 4 (четири) становища.**

(2) Членовете на научното жури представят на ръководителя на катедрата, за нуждите на която е обявен конкурсът, рецензиите и становищата във вида и в срока, регламентирани в чл. 11, ал. 1 от този Правилник.

(3) В срок **до 3 (три) дни** след получаване на всички рецензии и становища ръководителят на катедрата уведомява с докладна записка декана на факултета за получените рецензии и становища и предоставя оригиналите от тях на хартиен носител в отдел ДАР, а копия – на председателя на научното жури и отдел „Финансово-счетоводен“. На отдел ДАР се предоставят и сканирани копия, в PDF-формат, на оригиналите на рецензиите и становищата на електронен носител.

(4) След получаване на рецензиите и становищата по ал. 1

ръководителят на катедрата предлага на ректора за публикуване на интернет страницата на Академията изготвените от участниците в конкурса резюмета на трудовете, по чл. 131, ал. 1, т. 24, рецензиите и становищата на членовете на журито, заповедта за състава на научното жури, както и заповедта за датата, мястото и часа на заключителното заседание.

(5) Длъжностно лице от отдел ДАР, в срок **не по-кратък от 1 (един) месец** преди заключителното заседание на научното жури, публикува на интернет страницата предоставените материали.

**Чл. 136.** (1) Научното жури провежда заключително заседание по конкурса за заемане на академичната длъжност „професор“ в срока, определен със заповедта на ректора, съгласно разпоредбите на чл. 10, ал. 4 от този Правилник.

(2) В началото на заседанието председателят на журито съобщава основанията за провеждане на конкурса и представя кратко кандидата/ите по конкурса.

(3) Всеки член на журито представя своята рецензия/становище и заключението по нея/него.

**Чл. 137.** (1) Научното жури оценява кандидатите по конкурс за заемане на академичната длъжност „професор“ в съответствие с изискванията по чл. 129, ал. 1.

(2) При повече от един кандидат за едно място по конкурса и равни условия се взема предвид и общата оценка, получена от оценяването на следните допълнителни показатели, за които кандидатът е представил доказателства по чл. 131, ал. 1:

**1. Свързани с учебната дейност:**

а) заетост с аудиторни и извънаудиторни занятия – споделяне на опита в преподаването, курсовете, супервизия и консултиране на колеги; осигуряване на занимания в практическа среда извън Академията; преподаване по специалността на чужд език;

б) публикувани учебни материали – ръководства, сборници и други, разработени от кандидата или в съавторство, издаден учебник или публикуван електронен учебник, за обучение на студенти и/или докторанти;

в) работа със студенти и докторанти, включително съвместна работа със студенти и докторанти в научноизследователски и творчески проекти и ръководство на докторанти, назначени на

преподавателски позиции във висше училище;

г) изнасяне на лекции в чуждестранни университети.

2. Свързани с **научноизследователската дейност:**

а) участие в национални и международни научноизследователски, образователни и/или научно-приложни проекти;

б) участия с доклади на национални и международни научни форуми;

в) членство в авторитетни творчески и/или професионални организации в съответната научна област;

г) научни и научно-приложни разработки;

д) приложени в практиката резултати от научни изследвания и/или други обекти на интелектуалната собственост;

е) научни публикации (печатни и електронни) в реферирани и индексирани издания в страната и/или чужбина;

ж) създаване на научна група от преподаватели;

и) създаване на ново направление в науката;

й) създадена научна школа.

**Чл. 138.** Когато при изготвянето на рецензии/становища по чл. 131 и/или при оценяването по чл. 137 в представените за рецензиране материали се констатира случай на плагиатство, се прилагат разпоредбите на **чл. 12** и **чл. 13** от този Правилник.

**Чл. 139.** (1) Научното жури взема решение и предлага за заемане на академичната длъжност „професор” кандидат по конкурса **с явно гласуване и обикновено мнозинство**, съгласно чл. 9, ал. 1 от този Правилник.

(2) За резултатите от конкурса председателят на научното жури изготвя **протокол** по чл. 9 от този Правилник, в който се прави **предложение за избор** на кандидат/и на академичната длъжност „професор“ в зависимост от броя на обявените места по конкурса.

(3) Протоколът се подписва от всички членове на научното жури в края на заключителното заседание на журито.

(4) **Не по-късно от 7 (седем) дни** след провеждането на конкурса председателят на научното жури представя протокола с резултатите от конкурса на декана на съответния факултет, който го внася за решение във Факултетния съвет.

**Чл. 140.** (1) В срок **до 1 (един) месец**, въз основа на

протокола по чл. 139, ал. 2, съответният Факултетен съвет взема решение за избор на кандидат/и на академичната длъжност „професор“.

(2) Решението се взема с **обикновено мнозинство и явно гласуване** от имащите право на глас членове. В гласуването участват само членовете на факултетния съвет, които са хабилизирани лица, и лицата, притежаващи образователната и научна степен „доктор“ и/или научната степен „доктор на науките“.

(3) Факултетният съвет може да се произнася по процедури за заемане на академичната длъжност „професор“ само ако **една трета от състава на съвета** с право на глас е от лица, заемащи академичната длъжност „професор“ или притежаващи научната степен „доктор на науките“.

(4) В състава на Факултетния съвет задължително се включват членовете на академичния състав на съответния факултет, които заемат академичната длъжност „професор“ или притежават научната степен „доктор на науките“.

(5) При невъзможност да се изпълни условието по ал. 3 за участие в конкретната процедура за заемане на академичната длъжност „професор“, могат да бъдат привлечени и външни членове, които отговорят на изискванията на ал. 3.

(6) Факултетният съвет може с мотивирано решение да отхвърли направеното от научното жури предложение въз основа на направените изказвания.

(7) Решението на Факултетния съвет по ал. 2 или ал. 6 е окончателно.

**Чл. 141.** (1) В срок до **7 (седем) дни** от заседанието на Факултетния съвет деканът на факултета, с докладна записка, изпраща на ректора решението на съвета за избор на кандидат/и на академичната длъжност „професор“.

(2) В срок до **14 (четирнадесет) дни** след провеждането на избора всички кандидати, явили се на конкурса, се уведомяват писмено от отдел ЧР за резултата от конкурса и избора.

(3) В срок до **1 (един) месец** от утвърждаването на избора ректорът издава заповед за назначаване и сключва трудов договор за неопределено време с избрания/те кандидат/и за заемане на академичната длъжност „професор“.

**Раздел V**  
**Условия и ред за заемане на длъжностите**  
**„преподавател” и „старши преподавател”**

**Чл. 142.** (1) Нехабилитирани лица, на които се възлага само преподавателска дейност за обучение на неспециалисти по социални или правни науки, чуждоезиково обучение и физическо възпитание и спорт и други, могат да бъдат назначени на **длъжност „преподавател”** в СА „Д. А. Ценов“.

(2) За заемане на длъжността „преподавател“ може да кандидатства лице, което е завършило обучението си в образователно-квалификационната степен „магистър“, в съответната област на висше образование, с успех не по-нисък от „мн. добър“ (4,50).

(3) В конкурс за длъжността „преподавател“ по чужд език могат да участват и лица без завършена образователна и квалификационна степен „магистър“ в България, когато са носители на езика (майчин език) и имат педагогическа правоспособност, международно признати сертификати или други документи, валидни в Р България.

**Чл. 143.** (1) Назначаването на длъжността „преподавател“ се извършва със заповед на ректора на Академията, на **срочен трудов договор или трудов договор за неопределено време**, при условията и по реда на Кодекса на труда.

(2) След изтичането на **три години** от назначаването им на трудов договор за неопределено време преподавателите могат да бъдат преназначавани на **длъжност „старши преподавател“** след получена оценка „добър“ от извършена атестация, съгласно вътрешните правила в Академията.

(3) Преназначаването се извършва със заповед на ректора на Академията по предложение на ръководителя на съответната катедра след решение на съответния Катедрен съвет и въз основа на положителна атестация.

**Чл. 144.** В срока на договора лицата, заемащи длъжността „преподавател“, могат да предприемат действия за придобиване на образователната и научна степен „доктор“ в съответната област на

висше образование, по реда, регламентиран в Глава втора, Раздел III на този Правилник.

**Чл. 145.** (1) Разкриване на място/а за длъжността „преподавател“ се извършва чрез писмено предложение на ръководителя на съответната катедра, оформено в докладна записка, съгласувано с декана на съответния факултет и одобрено от ректора на Академията.

(2) След положително решение на ректора на Академията съответният Катедрен съвет взема решение за разкриване на ново/и място/а за длъжността „преподавател“ към съответната катедра. Одобреното от ректора предложение на ръководител катедрата с приложени – справка за натовареността и препис извлечение от протокола с решението на Катедрения съвет, се предават в отдел ДАР.

(3) След изпълнение на действията по ал. от 1 до 3, мястото/тата за длъжността „преподавател“ се обявява/т в един местен вестник и на интернет страницата на Академията. Отдел ДАР изпълнява изискванията по процедурата за публикуване.

**Чл. 146.** (1) Лицата, желаещи да заемат длъжността „преподавател“, подават в отдел ДАР следните документи:

1. заявление до Ректора;
2. диплома за придобита образователна и квалификационна степен „магистър“;
3. автобиография (Europass);
4. медицинско свидетелство;
5. свидетелство за съдимост;
6. списък на публикуваните научни трудове, ако има такива.

(2) Сроктът за подаване на документи от желаещите, да заемат длъжността „преподавател“, е **до 2 (два) месеца** от датата на обявлението по чл. 145, ал. 4.

**Чл. 147.** (1) Назначаването на лица, желаещи да заемат обявено в Академията място/а за длъжността „преподавател“ се извършва след конкурс чрез събеседване.

(2) За допускане на кандидатите до конкурса длъжностните лица от отдел ДАР правят предложение до ректора на Академията за състав на комисия по допускане на кандидатите.

(3) Комисията включва: **председател** – деканът на съответния факултет, и **членове** – ръководителят на съответната катедра, за нуждите на която е обявен конкурсът, и длъжностно лице от отдел ДАР. Комисията се назначава със заповед на ректора на Академията за всеки отделен конкурс. Заповедта се подготвя от отдел ДАР.

(4) Комисията по ал. 2 и 3, **не по-късно от 14 (четиринадесет) дни** след изтичането на срока за подаване на документите, разглежда документите на кандидатите за „преподавател” и взема решение, с обикновено мнозинство, за допускането/недопускането им до участие. Решението за допускането/недопускането на кандидатите комисията оформя в протокол, който се одобрява от Ректора. Протоколът с решението на комисията се съхранява в отдел ДАР.

(5) Отдел ДАР уведомява кандидатите за допускането/недопускането им до участие в конкурса за заемане на длъжността „преподавател”.

**Чл. 148.** (1) Ръководителят на катедрата, за нуждите на която е обявено/и мястото/тата за „преподавател“, със свое предложение до ректора на Академията определя състав на комисия, дата, час и място за провеждане на **събеседване** с допуснатите до участие кандидати.

(2) Съставът на комисията включва: председател – ръководителят на съответната катедра, и членове – най-малко две лица от академичния състав на катедрата.

(3) Съставът на комисията, датата, часът и мястото за провеждане на събеседването се определят със заповед на ректора на Академията за всеки отделен конкурс. Заповедта се подготвя от отдел ДАР.

(4) Ръководителят на катедрата предоставя в отдел ДАР утвърден от декана на съответния факултет въпросник, по който ще се провежда събеседването. Длъжностните лица от отдел ДАР предоставят въпросника на лицата, допуснати до конкурса.

(5) Датата за провеждане на събеседването е **не по-рано от 14 (четиринадесет) дни и не по-късно от 30 (тридесет) дни** от датата на уведомлението на кандидата/тите. Заповедта се изпраща до членовете на комисията, която ще проведе събеседването.

**Чл. 149.** (1) Комисията, след провеждане на събеседването, взема решение, с обикновено мнозинство, кой/и от кандидата/тите ще бъдат предложен/и на ректора за назначаване по обявено/ите място/а за длъжността „преподавател“ към съответната катедра.

(2) Решението на комисията по ал. 1 се оформя в протокол, подписан от всички членове на комисията. В протокола се посочват мотивите на комисията за избор на съответния/те кандидат/и.

(3) Ръководителят на съответната катедра, на основание решението на комисията за провеждане на събеседването, прави писмено предложение, оформено в докладна записка, до ректора на Академията за назначаване на успешно издържалия/те конкурса кандидат/ти, в зависимост от броя на обявените места. Към докладната записка се прилага и протоколът с решението на комисията.

**Чл. 150.** Със своя заповед ректорът на Академията назначава успешно издържалия/те конкурса кандидат/и и сключва трудов договор с тях по реда на Кодекса на труда.

#### Глава четвърта

#### УСЛОВИЯ И РЕД ЗА ПРИЗНАВАНЕ НА НАУЧНИ СТЕПЕНИ И АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ

**Чл. 151.** (1) В съответствие с чл. 5, ал. 3 от ЗРАСРБ придобитите в чужбина научни степени се признават от СА „Д. А. Ценов“, в акредитираните от НАОА професионални направления, по предложение на съответния Катедрен съвет, решение на съответния Факултетен съвет и след утвърждаване с решение на Академичния съвет, въз основа на заявление на кандидата до ректора и приложено копие от съответната диплома.

(2) Признаването на придобита в чужбина степен, съответстваща на образователната и научна степен „доктор“ и научната степен „доктор на науките“, се извършва за достъп до обучение за повишаване на квалификацията, за сключване на договори с постдокторанти и за заемане на академични длъжности в СА „Д. А. Ценов“ в рамките на обявен конкурс.

**Чл. 152.** (1) За извършеното признаване, по реда на чл. 151, ал. 1, СА „Д. А. Ценов“ издава удостоверение, което се изпраща за вписване на лицата по чл. 2а, ал. 2 в регистъра по чл. 2а от ЗРАСРБ.

(2) Признатите от СА „Д. А. Ценов“, по реда на чл. 151, ал. 1, научни степени са безсрочни и важат на територията на цялата страна.

**Чл. 153.** (1) При обективна необходимост от попълване състава на факултетните и катедрените съвети, в СА „Д. А. Ценов“ могат да бъдат привлечени хабилитирани лица на академична длъжност „доцент“ и „професор“ от друго българско висше училище или научна организация, акредитирани от НАОА, както и от висши училища от други държави.

(2) Привличане на лица, по ал. 1, се извършва без конкурс, по предложение на съответния Катедрен съвет, решение на съответния Факултетен съвет и след утвърждаване с решение на Академичния съвет, въз основа на заявление на кандидата до ректора и приложено копие от съответния документ, удостоверяващ, че кандидатът е заемал съответната академична длъжност в друго висше училище.

(3) Лицата, по ал. 1, **трябва да отговарят на минималните национални изисквания за съответната длъжност,**

съгласно чл. 26, ал. 2, , а за лицата – български граждани – и да са  
вписани в публичния регистър по чл. 2а от ЗРАСРБ.

## Глава пета

### ОБЖАЛВАНЕ И СПИРАНЕ НА ПРОЦЕДУРИ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА НАУЧНИ СТЕПЕНИ И ЗАЕМАНЕ НА АКАДЕМИЧНИ ДЛЪЖНОСТИ

**Чл. 154.** Недопуснатите до участие кандидати по конкурси за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности от комисиите за допускане по чл. 3 могат да обжалват отказа пред Ректора **в срок до 3 (три) дни** от уведомлението за недопускане. Ректорът се произнася по жалбата **в срок до 7 (седем) дни** от получаване на жалбата. Решението на Ректора е окончателно.

**Чл. 155.** Обжалването на положително становище на научно жури за наличие на плагиатство по конкурси за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности, по чл. 12 и 13 от този Правилник, се извършва по предвидения в ЗРАСРБ ред чрез ректора на Академията.

**Чл. 156.** (1) В случай на констатирано нарушение на настоящия Правилник ректорът на Академията има право да спре изпълнението на дадена процедура за придобиване на научна степен или конкурс за заемане на академична длъжност. В заповедта се определя срок за отстраняване на нарушенията, след което процедурите продължават с издаване на нова заповед.

(2) Лицата, допуснали нарушенията, са длъжни да ги отстранят в срока, посочен в заповедта по ал. 1.

**Чл. 157.** Заповедите на ректора, издадени по реда на този Правилник, за заемане на академичните длъжности и присъждане на научни степени, при извършени нарушения от провежданите процедури и конкурси, установен конфликт на интереси при формирането на съставите на научните журита, наличие на плагиатство в дисертационните трудове и представените за оценяване публикации, както и за недостоверност на представените научни данни, могат да се оспорват по административен ред пред министъра на образованието и науката.

**Чл. 154.** (1) Всички актове на органите на висшето училище, на научната организация за придобиването на научни степени или за заемане на академични длъжности, както и заповедите на министъра на образованието и науката, издавани във връзка с осъществяването на правомощията му по глава четвърта от ЗРАСРБ, могат да се

обжалват пред съда при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(2) Отказът за признаване на научни степени, по чл. 151, може да се обжалва при условията и по реда на Административнопроцесуалния кодекс.

(3) Обжалването на актовете по ал. 1 и 2 не спира изпълнението им.

## **ПРЕХОДНИ И ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ**

**§ 1.** (1) Настоящият Правилник за развитие на академичния състав в СА „Д. А. Ценов” е приет на заседание на Академичния съвет на СА „Д. А. Ценов”, с решение № 2/12.12.2018 г.

(2) Настоящият Правилник влиза в сила от датата на решението на Академичния съвет по ал. 1.

**§ 2.** Правилникът за прилагане на Закона за развитие на академичния състав в СА „Д. А. Ценов“, приет с решение на Академичния съвет № 7/30.03.2011 г., изм. и доп. с решения № 1, т. 8/14.09.2011 г.; изм. и доп. с решения № 6, т. 11/25.01.2012 г.; изм. и доп. с решения № 9, т. 6/30.05.2012 г.; изм. и доп. с решения № 1, т. 9/03.10.2012 г.; изм. и доп. с решения на АС № 2, т. 15.2/28.11.2012 г.; изм. и доп. с решения на АС № 3, т. 4/19.12.2012 г.; изм. и доп. с решения на АС № 4, т. 15/30.01.2013 г.; изм. и доп. с решения на АС № 6, т. 7.5/27.03.2013 г.; изм. и доп. с решения на АС № 5, т. 8/18.12.2013 г.; изм. и доп. с решения на АС № 7, т. 5/18.03.2015 г.; изм. и доп. с решения на АС № 1, т. 11/26.02.2016 г.; изм. и доп. с решения на АС № 2, т. 12/17.03.2016 г.; изм. и доп. с решения на АС № 5, т. 2 /22.06.2016 г.; изм. и доп. с решения на АС № 1, т. 15.2/14.09.2016 г.; изм. и доп. с решения на АС № 2, т. 5/19.10.2016 г. ; изм. и доп. с решения на АС № 2, т. 6/29.11.2017 г., се отменя.

**§ 3.** (1) В съответствие с чл. 35 и 36 от ЗРАСРБ, лице се освобождава от заеманата от него академична длъжност със заповед на ректора:

1. когато бъде доказано по законоустановения ред плагиатство или недостоверност на представените научни данни в научните трудове, въз основа на които е придобило или е участвало в процедура за придобиване на научна степен, или е заело или е участвало в конкурс за заемане на академична длъжност;

2. което в качеството си на член на жури или на факултетен/научен съвет е дало становище в резултат на извършено от него престъпление, установено с влязла в сила присъда;

3. което е получило отрицателна оценка при две последователни атестации.

(2) В случаите на ал. 1, т. 1 се отнема и научната степен, придобита по реда на този Правилник, с която е свързано нарушението.

(3) Отнемането на научна степен и освобождаването от длъжност се извършват от ректора на Академията по реда на Закона за висшето образование и този Правилник по ред, определен в Правилника за дейността на СА „Д. А. Ценов“.

(4) В съответствие с чл. 36 от ЗРАСРБ при освобождаването от академична длъжност по ал. 1, т. 1 и 2 и отнемането на научна степен по ал. 2, всички лични права на лицето, произтичащи от научната степен и академичната длъжност, се смятат за отменени.

§ 4. Датите на всички обявления в интернет страницата на Академията по прилагане на настоящия Правилник трябва да съвпадат с датите на публикуване в „Държавен вестник“ или местен вестник.

§ 5. В съответствие с § 5, (2) на Преходните и заключителни разпоредби на ЗРАСРБ, всички права на лицата, като заплащане, предимство при участие в конкурси и други, свързани с научните степени и научните звания, придобити при условията и по реда на отменения Закон за научните степени и научните звания, се запазват.

§ 6. (1) В съответствие с чл. 16 от ЗРАСРБ, всички лица, заемащи академични длъжности в Академията, подлежат на периодично атестиране, **но не по-малко от един път на 5 (пет) години**. Процедурата и сроковете за атестиране на конкретните длъжности са регламентирани чрез Вътрешните правила за атестиране на членовете на академичния състав на СА „Д. А. Ценов“.

(2) В съответствие с чл. 58, ал. 1, т. 6 от Закона за висше образование, по предложение на съответен ръководител катедра, съгласувано със съответен декан на факултет, лице, **получило две последователни отрицателни атестации**, може да бъде освободено от заеманата длъжност в Академията със заповед на ректора.

§ 7. Откритите и неприключили до влизането в сила на настоящия Правилник процедури за придобиване на научни степени и заемане на академични длъжности се довършват без публикуване на ново обявление в интернет страницата на Академията.

§ 8. В съответствие с Постановление № 11/24.01.2012 г. за външни членове се определят хабилитирани лица, които към датата на утвърждаване на научното жури или **най-малко 5 (пет) години** преди тази дата не са упражнявали преподавателска или научна дейност по трудово правоотношение с Академията.

§ 9. (1) В съответствие с чл. 54, ал. 1 от Закона за висше образование, всички длъжности на академичния състав в Академията, с изключение на длъжността „асистент“, се заемат по **трудов договор за неопределено време**.

(2) В съответствие с чл. 54, ал. 3 на Закона за висшето образование, длъжността „асистент“ се заема в Академията по **трудов договор за определено време**.

(3) Разходите за зачисляване, обучение и защита на дисертационните трудове се поемат от Академията в съответствие с диференцираните нормативи за обучение на докторантите, определени от Министерския съвет. Средствата за финансовото и материалното осигуряване на разработваните дисертационни трудове се утвърждават и актуализират от Академичния съвет.

(4) Трудовите правоотношения между Академията и лицето, спечелило конкурс за заемане на академична длъжност, възникват от деня на утвърждаване на избора от съответния Факултетен съвет. В срок **от 1 (един) месец** от решението на Факултетния съвет ректорът сключва с лицето трудов договор.

§ 10. (1) На основание чл. 22, ал. 2 от ППЗРАСРБ, когато е заинтересована от резултатите на даден дисертационен труд, Академията може да предостави материална база и средства, необходими за подпомагане на разработването му от член на научно-преподавателския състав, зачислен като докторант в редовна и задочна форма на обучение, субсидирано от държавата в друго висше училище или научна организация.

(2) Предоставянето на материалната база и средствата по ал. 1 се извършва по молба на съответното лице, предложение от ръководителя на съответната катедра и с решения на съответния Факултетен съвет и Академичния съвет.

§ 11. (1) Съгласно чл. 3 от Правилника за прилагане на ЗРАСРБ, Националният център за информация и документация към Министерството на образованието и науката поддържа електронна база данни за защитените дисертационни трудове и списък на хабилитираните лица в Република България.

(2) Академията изпраща в НАЦИД и регистрира в публичния регистър по чл 2а от ЗРАСРБ: един екземпляр от защитените дисертационни трудове и авторефератите към тях;

информация за издадените дипломи за придобита образователна и научна степен „доктор” и научна степен „доктор на науките”; информация за избраните на академични длъжности лица в срок **до 14 (четиринадесет) дни** след датата на издаването на дипломата, съответно след датата на избора за академична длъжност.

**§ 12.** По Интегрираната система за управление (ИСУ) в СА „Д. А. Ценов” се утвърждават всички необходими оперативни документи, работни инструкции и процедури, включително дефиниции за критериите и показателите, които се използват в настоящия Правилник.